

Suvestinė redakcija nuo 2020-10-01 iki 2021-09-30

Įstatymas paskelbtas: Žin. 1999, Nr. [105-3019](#), i. k. 0991010IATAIII-1443

Nauja redakcija nuo 2016-10-01:

Nr. [XII-2375](#), 2016-05-19, paskelbta TAR 2016-06-02, i. k. 2016-14735

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ
ĮSTATYMAS**

1999 m. lapkričio 25 d. Nr. VIII-1443
Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas reglamentuoja valstybės ar tarnybos paslaptį sudarančios informacijos žymėjimo, įslaptinimo, saugojimo, naudojimo, išslaptinimo, apsaugos veikslių koordinavimo bei kontrolės (priežiūros) pagrindus ir tvarką, nustato minimalius atskirų įslaptintos informacijos apsaugos sričių (personalo patikimumo užtikrinimo, įslaptintos informacijos administravimo, įslaptintos informacijos fizinės apsaugos, įslaptintų sandorių saugumo, įslaptintos informacijos ryšių ir informacinių sistemų apsaugos) reikalavimus.

2. Užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų įslaptinta informacija, perduota Lietuvai, saugoma ir naudojama Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių ir šiomis sutartimis grindžiamų bei jas įgyvendinančių tarptautinių organizacijų sprendimų, Europos Sąjungos teisės aktų ir šio įstatymo nustatyta tvarka. Tais atvejais, kai Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse ir (ar) jomis grindžiamuose, ir (ar) jas įgyvendinančiuose tarptautinių organizacijų sprendimuose, Europos Sąjungos teisės aktuose yra nustatyti kitokie užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų įslaptintos informacijos saugojimo ir naudojimo reikalavimai, negu nustato šis įstatymas, yra taikomos tarptautinių sutarčių ir (ar) jomis grindžiamų, ir (ar) jas įgyvendinančių tarptautinių organizacijų sprendimų, Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Informacijos įslaptinimas** – informacijos pripažinimas valstybės ar tarnybos paslaptimi, tam tikros slaptumo žymos suteikimas, įslaptinimo termino nustatymas ir reikiamos apsaugos suteikimas.

2. **Įslaptinimo žinynas** – įslaptintam sandoriui vykdyti tvirtinamas dokumentas, kuriame nurodoma naudojama arba numatoma sukurti įslaptintina informacija, šios informacijos slaptumo žymos, įslaptinimo terminai ir slaptumo žymų pakeitimo arba informacijos išslaptinimo sąlygos.

3. **Įslaptinta informacija** – bet kokios formos duomenys, neatsižvelgiant į jų fiksavimo ar perdavimo būdą, sudarantys valstybės ar tarnybos paslaptį.

4. **Įslaptintas dokumentas** – bet koku būdu, forma ar bet kokioje laikmenoje fiksuota valstybės ar tarnybos paslaptimi pripažinta informacija, taip pat bet koku būdu ar priemonėmis padarytos tokios informacijos kopijos, nuorašai, išrašai ar vertimai.

5. **Įslaptintas sandoris** – sutartis dėl prekių tiekimo, paslaugų teikimo ar darbų atlikimo, kurią sudarant ir (ar) vykdant bus susipažįstama su įslaptinta informacija, tokia informacija bus patikėta, naudojama ar sukuriama.

6. **Įslaptinto dokumento skaitmeninė kopija** – įslaptinto dokumento atvaizdas, gautas informacinių technologijų priemonėmis perkeliant dokumento vaizdą į kompiuterio rinkmeną.

7. **Įslaptintos informacijos administravimas** – procedūros, apimančios įslaptintos informacijos rengimą, įforminimą, registraciją, siuntimą, gabenimą, gavimą, dauginimą, laikymą, naikinimą, apskaitą ir inventorizaciją.

8. **Įslaptintos informacijos fizinė apsauga** – visuma priemonių ir metodų, užtikrinančių teritorijų, patalpų, kitų vietų, kuriose dirbama su įslaptinta informacija ar ji yra laikoma, apsaugą nuo neteisėto patekimo į jas ir jose laikomos įslaptintos informacijos apsaugą nuo pagrobimo, kitokio neteisėto įgijimo, atskleidimo, sugadinimo, praradimo.

9. **Įslaptintos informacijos gavėjas** – paslapčių subjektas ar jo padalinys, paslapčių subjektui pavaldi ar jo reguliavimo sričiai priskirta įstaiga, įmonė, tiekėjas, darbuotojas, kuriems skirta kito paslapčių subjekto parengta įslaptinta informacija.

10. **Įslaptintos informacijos išslaptinimas** – informacijai suteiktos slaptumo žymos ir nustatytos apsaugos panaikinimas.

11. **Įslaptintos informacijos rengėjas** – paslapčių subjektas, paslapčių subjektui pavaldi ar jo reguliavimo sričiai priskirta įstaiga, įmonė, parengę ir įslaptinę informaciją, arba jų teisių perėmėjas.

12. **Įslaptintos informacijos ryšių ir informacinė sistema** (toliau – ĮIRIS) – iš vieno ar daugiau kompiuterių, išorinių įrenginių ir programinės įrangos sudaryta ir informacinių technologijų pagrindu veikianti infrastruktūra įslaptintai informacijai apdoroti ir elektroninių ryšių tinklai, kuriais perduodama įslaptinta informacija (išskyrus viešuosius ryšių tinklus).

13. **ĮIRIS apsauga** – mechaninių, programinių, procedūrinių ir elektroninių apsaugos priemonių visuma, užtikrinanti ĮIRIS apdorojamos ir perduodamos įslaptintos informacijos

slaptumą, prieinamumą teisėtiems įslaptintos informacijos naudotojams ir tokios informacijos vientisumą bei autentiškumą.

14. **Įslaptintų sandorių apsauga** – įslaptintos informacijos apsaugos priemonių ir procedūrų taikymas sudarant ir (ar) vykdant įslaptintus sandorius.

15. **Įslaptintų sandorių apsaugą užtikrinanti institucija** – institucija, įgyvendinanti įslaptintų sandorių apsaugos reikalavimus ir atliekanti įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų vykdymo kontrolę ar priežiūrą iki įslaptinto sandorio pasirašymo ir (ar) vykdant tokį sandorį.

16. **Leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija** – dokumentas, kuriuo patvirtinama asmens teisė dirbti ar susipažinti su Lietuvos Respublikos įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“, „Konfidencialiai“, taip pat su užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų perduota įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymų „Visiškai slaptai“, „Slaptai“, „Konfidencialiai“ atitikmenimis, arba tokią informaciją saugoti ar gabenti.

17. **Paslapčių subjektas** – valstybės ir savivaldybės institucija, kurios veikla susijusi su informacijos įslaptinimu, išslaptinimu, įslaptintos informacijos naudojimu ir (ar) apsauga, tokiai institucijai pavaldi ar jos reguliavimo sričiai priskirta įstaiga, įmonė, kurioms suteiktas paslapčių subjekto statusas, pritarus Lietuvos Respublikos paslapčių apsaugos koordinavimo komisijai (toliau – Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija).

18. **Paslapčių subjekto ar tiekėjo darbuotojas** – asmuo, kurį su paslapčių subjektu ar tiekėju sieja tarnybos ar darbo santykiai, taip pat asmuo, kuris, sudaręs praktinio mokymo, savanoriškos praktikos ar profesinės veiklos praktikos sutartį, paslapčių subjekte ar pas tiekėją atlieka praktiką.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-437](#), 2017-06-13, paskelbta TAR 2017-06-19, i. k. 2017-10253

19. **Personalo patikimumo užtikrinimas** – darbo ar susipažinimo su įslaptinta informacija sąlygų nustatymas ir asmenų, kurie pretenduoja gauti leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, tikrinimo procedūros, kurias atlikus priimamas sprendimas, ar asmeniui galima patikėti įslaptintą informaciją, taip pat šių asmenų kontrolė (priežiūra) ir periodiškasis instruktavimas apie įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimus ir supažindinimas su atsakomybe už tokių reikalavimų pažeidimą.

20. **Saugumo zona** – saugoma teritorija ar patalpa, skirta dirbti su įslaptinta informacija ir šiai informacijai laikyti.

21. **Tarnybos paslaptis** – įslaptinta informacija, kurios praradimas arba neteisėtas atskleidimas gali pakenkti valstybės institucijų interesams arba sudaryti prielaidas kilti pavojui žmogaus sveikatai.

22. **Tiekėjas** – prekes, paslaugas arba darbus galintis pasiūlyti ar siūlantis ūkio subjektas, su kuriuo paslapčių subjektas numato sudaryti ar yra sudaręs įslaptintą sandorį.

23. **Tiekėjo leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija** – tiekėjui – fiziniam asmeniui išduotas dokumentas, kuriuo patvirtinama jo teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, ją laikyti ir suteikiama teisė sudaryti įslaptintus sandorius.

24. **Tiekėjo patikimumo pažymėjimas** – tiekėjui – juridiniam asmeniui, kitai organizacijai ar jos padaliniui išduotas dokumentas, kuriuo patvirtinama, kad jis laikomas patikimu ir turi teisę sudaryti įslaptintus sandorius, kuriuos sudarant ir vykdant bus susipažįstama su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“, „Konfidencialiai“, tokia informacija bus patikėta, naudojama ar sukuriama.

25. **Už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingas asmuo** – paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens, tiekėjo sprendimu paskirtas atskiras paslapčių subjekto, tiekėjo darbuotojas (prireikus padalinys), atliekantis įslaptintos informacijos apsaugos funkcijas.

26. **Valstybės paslaptis** – įslaptinta informacija, kurios praradimas arba neteisėtas atskleidimas gali sukelti grėsmę Lietuvos Respublikos suverenitetui, teritorijos vientisumui, gynybinei galiai, padaryti žalos valstybės interesams, sukelti pavojų žmogaus gyvybei ar sveikatai arba sudaryti prielaidas kilti pavojui žmogaus gyvybei.

27. **Vykdytojas** – darbuotojas, parengęs įslaptintą informaciją ir (ar) vykdamas užduotis, tiesiogiai susijusias su įslaptinta informacija.

28. **Žinybinė saugumo priežiūros tarnyba** – paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu paskirtas arba įsteigtas paslapčių subjekto padalinys, institucija ar įstaiga, vykdamas ĮRIS apsaugos priežiūrą ir išduodantis leidimus naudoti ĮRIS.

3 straipsnis. Pagrindiniai įslaptintos informacijos apsaugos organizavimo principai

1. Informacija turi būti įslaptinama ir išslaptinama vadovaujantis teisėtumo, pagrįstumo ir savalaikiškumo principais.

2. Informacija turi būti įslaptinama, jeigu ji atitinka bent vieną iš šio įstatymo 7 straipsnyje nurodytų informacijos kategorijų ir jeigu jos atskleidimas ar praradimas sukeltų grėsmę Lietuvos Respublikos suverenitetui, teritorijos vientisumui, gynybinei galiai, padarytų žalos valstybės interesams, pakenktų valstybės institucijų interesams, sukeltų pavojų ar sudarytų prielaidas kilti pavojui žmogaus gyvybei ar sveikatai.

3. Nustatoma informacijos slaptumo žyma ir tokiai informacijai suteikiamas apsaugos lygis turi būti proporcingas įslaptinamos informacijos svarbai ir žalos, kuri atsirastų tokią informaciją neteisėtai atskleidus ar praradus, dydžiui.

4. Paslapčių subjektas, įslaptinęs informaciją, privalo užtikrinti, kad įslaptinta informacija pasibaigus įslaptinimo būtinybei arba tuo atveju, jeigu informacijai pagal jos svarbą nereikia anksčiau nustatyto apsaugos lygio, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo minėtų aplinkybių paaiškėjimo būtų išslaptinama arba tokiai informacijai būtų suteikta žemesnė slaptumo žyma ir apie tai būtų pranešta šios įslaptintos informacijos gavėjams.

5. Visais įslaptintos informacijos administravimo etapais turi būti užtikrinta reikiama informacijos apsauga visą jos įslaptinimo terminą.

6. Įslaptinta informacija turi būti patikima griežtai laikantis principo „Būtina žinoti“. Principas „Būtina žinoti“ reiškia, kad įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“, „Konfidencialiai“, užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų Lietuvos Respublikai perduota įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymų „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ arba „Konfidencialiai“ atitikmenimis, gali būti patikėta tik asmenims, turintiems atitinkamus leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, kuriems vykdant tarnybines pareigas reikia susipažinti ir dirbti su šia informacija, o įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų Lietuvos Respublikai perduota įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymos „Riboto naudojimo“ atitikmeniu, gali būti patikėta tik asmenims, turintiems teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, arba leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, kuriems vykdant tarnybines pareigas reikia susipažinti ir dirbti su šia informacija.

7. Įslaptintos informacijos apsaugai užtikrinti turi būti kompleksiskai taikomi visų įslaptintos informacijos apsaugos sričių (personalo patikimumo užtikrinimo, įslaptintos informacijos administravimo, įslaptintos informacijos fizinės apsaugos, įslaptintų sandorių saugumo, IIRIS apsaugos) reikalavimai.

4 straipsnis. Įslaptintos informacijos nuosavybės teisė, įslaptintos informacijos perdavimas užsienio valstybėms, Europos Sąjungai, tarptautinėms organizacijoms ar ūkio subjektams

1. Įslaptinta informacija, išskyrus užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų paslaptį sudarančią informaciją, yra Lietuvos Respublikos nuosavybė.

2. Įsigyjant valstybės nuosavybės informaciją, kuri pagal savo pobūdį ir svarbą turėtų būti įslaptinta, tačiau nuosavybės teise priklauso fiziniam ar juridiniam asmeniui, kuris nėra

paslapčių subjektas, turi būti teisingai atlyginama. Sprendimą dėl informacijos įsigijimo valstybės nuosavybėn priima Lietuvos Respublikos Vyriausybė (toliau – Vyriausybė). Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija paslapčių subjektų teikimu įvertina tokios informacijos įsigijimo pagrįstumą ir nustato galimą atlygį informacijos savininkui. Informacijos savininkui sutikus su siūlomu atlygiu, paslapčių subjektas kreipiasi į Vyriausybę, kad būtų priimtas atitinkamas sprendimas. Informacijos savininkui nesutikus su siūlomu atlygiu, informacija Vyriausybės sprendimu paimama valstybės nuosavybėn tokios informacijos savininkui atlyginant Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos nustatyta kaina. Informacijos savininkas tokį Vyriausybės sprendimą gali apskųsti teismui.

3. Valstybės paslaptį sudaranti informacija perduodama tik toms užsienio valstybėms, Europos Sąjungai ar tarptautinėms organizacijoms, su kuriomis Lietuvos Respublika yra pasirašiusi sutartis dėl įslaptintos informacijos abipusės apsaugos. Užsienio valstybėms, Europos Sąjungai ar tarptautinėms organizacijoms, su kuriomis Lietuvos Respublika nėra pasirašiusi sutarčių dėl įslaptintos informacijos abipusės apsaugos, tokia informacija perduodama Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos sprendimu.

4. Tarnybos paslaptį sudaranti informacija užsienio valstybėms, Europos Sąjungai ar tarptautinėms organizacijoms perduodama paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu, kai tai būtina paslapčių subjekto funkcijoms atlikti.

5. Perduodant įslaptintą informaciją nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms įmonėms, kurioms reikia susipažinti su įslaptinta informacija, tokią informaciją naudoti ar sukurti, *mutatis mutandis* taikomi šio įstatymo septintojo skirsnio reikalavimai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1013](#), 2018-01-12, paskelbta TAR 2018-01-23, i. k. 2018-01026

ANTRASIS SKIRSNIS

ĮSLAPTINTOS INFORMACIJOS ŽYMĖJIMAS, ĮSLAPTINIMAS, IŠSLAPTINIMAS

5 straipsnis. Įslaptintos informacijos skirstymas ir žymėjimas

1. Įslaptinta informacija pagal svarbą, galimos žalos, kurią patirtų valstybė, jos institucijos ar asmenys, jeigu ši informacija būtų prarasta arba atskleista neturintiems teisės ją sužinoti asmenims, dydį ir pagal apsaugos, būtinos tokiai informacijai apsaugoti, lygį yra skirstoma į visiškai slaptą, slaptą, konfidencialią ir riboto naudojimo informaciją.

2. Slaptumo žyma „Visiškai slaptai“ suteikiama valstybės paslaptį sudarančiai informacijai, kurios praradimas arba neteisėtas atskleidimas gali sukelti grėsmę Lietuvos Respublikos suverenitetui ar teritorijos vientisumui arba turėti ypač sunkių pasekmių valstybės interesams, arba sukelti pavojų žmogaus gyvybei.

3. Slaptumo žyma „Slaptai“ suteikiama valstybės paslaptį sudarančiai informacijai, kurios praradimas arba neteisėtas atskleidimas gali pažeisti valstybės gynybinę galią ar padaryti žalos valstybės interesams arba sudaryti prielaidas kilti pavojui žmogaus gyvybei ar sukelti pavojų žmogaus sveikatai.

4. Slaptumo žyma „Konfidencialiai“ suteikiama tarnybos paslaptį sudarančiai informacijai, kurios praradimas arba neteisėtas atskleidimas gali turėti ypač sunkių pasekmių valstybės institucijų interesams ar sudaryti prielaidas kilti pavojui žmogaus sveikatai.

5. Slaptumo žyma „Riboto naudojimo“ suteikiama tarnybos paslaptį sudarančiai informacijai, kurios praradimas arba neteisėtas atskleidimas gali padaryti žalos valstybės institucijų interesams.

6. Slaptumo žymos nuo aukščiausios iki žemiausios yra šios:

- 1) „Visiškai slaptai“;
- 2) „Slaptai“;
- 3) „Konfidencialiai“;
- 4) „Riboto naudojimo“.

7. Draudžiama šiame straipsnyje nustatytas informacijos slaptumo žymas suteikti šio įstatymo nereglamentuojamai informacijai.

6 straipsnis. Informacijos įslaptinimas

1. Informacijos įslaptinimo pagrindas – šio įstatymo 7 straipsnyje išdėstytas įslaptinamos informacijos kategorijų sąrašas, remiantis šiuo sąrašu paslapčių subjektų parengti ir patvirtinti detalūs įslaptinamos informacijos sąrašai ir konkrečios informacijos turinys.

2. Informacijai slaptumo žymas suteikia, keičia ir jos įslaptinimo terminus nustato informaciją parengę paslapčių subjektai šio įstatymo nustatyta tvarka.

3. Įslaptintos informacijos rengėju nelaikomas paslapčių subjektas, paslapčių subjektui pavaldį ar jo reguliavimo sričiai priskirta įstaiga, įmonė, disponuojantys bet koku būdu gauta, bet kokio pobūdžio ir kilmės kito paslapčių subjekto parengta, įslaptinta ir jiems perduota informacija ar savo veikloje ją naudojantys.

4. Už informacijos slaptumo žymų suteikimo, keitimo ar įslaptinimo terminų nustatymo pagrindumą atsako paslapčių subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo, paslapčių subjektui pavaldžios ar jo reguliavimo sričiai priskirtos įstaigos, įmonės, parengusios ir nustatyta tvarka įslaptinusios informaciją, vadovas.

7 straipsnis. Įslaptinamos informacijos kategorijų sąrašas

1. Valstybės paslaptį gali sudaryti:

1) detalūs duomenys apie valstybės gynybos rezervą ir detalūs duomenys apie mobilizacinį materialinių išteklių rezervą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2622](#), 2019-12-05, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20651

2) detalūs duomenys, atskleidžiantys valstybės mobilizacines galimybes, valstybės pasirengimo gynybai pajėgumus ir galimybes;

3) detalūs duomenys apie technologinės apsaugos priemonių, naudojamų saugiesiems dokumentams, saugiesiems dokumentų blankams, banknotams, monetoms nuo suklastojimo apsaugoti, kūrimą, naudojimą, gamybos technologijas, techninius duomenis;

4) detali informacija apie technologinių procesų panaudojimą tobulinant ginkluotę, karinę techniką, kriminalinės žvalgybos subjektų ir žvalgybos institucijų veikloje naudojamas technines priemones;

5) detali informacija apie derybas su užsienio valstybėmis, Europos Sąjunga ar tarptautinėmis organizacijomis; su užsienio valstybėmis, Europos Sąjunga ar tarptautinėmis organizacijomis susijusi informacija, kurios praradimas arba neteisėtas atskleidimas gali pakenkti valstybių tarpusavio santykiams, valstybės interesams arba sutarčių sudarymui;

6) detali informacija apie bendradarbiavimo su užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų saugumo, žvalgybos, kriminalinės žvalgybos tarnybomis eigą, objektus, turinį, rezultatus;

7) detalūs duomenys apie branduolinės energetikos objekto, branduolinės energetikos objekto aikštelės ir branduolinių medžiagų fizinės saugos sistemą;

8) detalūs duomenys apie įslaptintai informacijai perduoti skirtų tinklų kabelinės magistralės, įrenginių įjungimo, elektros tiekimo ir nekriptografinės apsaugos sistemos bei jų detalias schemas;

9) duomenys apie šifrus, šifravimo techniką, skirtą įslaptintai informacijai šifruoti ar jai apsaugoti, ir su tuo susijusius dokumentus, šifravimo darbų organizavimą ir atlikimą;

10) duomenys apie ĮRIS įrangą, veikimą, pažeidžiamumą, taikomas apsaugos priemones, ĮRIS įrangos ir patalpų, kuriose saugoma įslaptinta informacija, informatyviosios elektromagnetinės spinduliuotės matavimo rezultatai;

11) detalūs duomenys apie radijo dažnių, šaukinių naudojimą karo ar nepaprastosios padėties atveju, taip pat telekomunikacijų tinklų sandarą, ryšio schemas ir jungiamųjų linijų, telekomunikacijų tinklų eksploatavimą valstybės saugumo ir gynybos tikslams;

12) valstybės gynybos, kariuomenės ir kitų ginkluotųjų pajėgų valdymo ir vadovavimo planai;

13) detalūs duomenys apie valstybės gynybai naudojamą oro erdvės stebėjimo ir kontrolės sistemą;

14) mobilizaciniai kariuomenės ir jos rūšių, kitų ginkluotųjų pajėgų išdėstymo planai, mobilizacinio pranešimo ir mobilizacinio išdėstymo valdymo schema, taip pat informacija apie kovinės parengties kategorijos priskyrimą kariniam vienetui;

15) detalūs Ginklų registro duomenys, kai ginklo savininkas, valdytojas ar naudotojas yra krašto apsaugos sistemos institucija, vidaus reikalų sistemos institucija ar kriminalinės žvalgybos subjektas arba žvalgybos institucija;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2622](#), 2019-12-05, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20651

16) informacija, galinti atskleisti kriminalinės žvalgybos slaptųjų dalyvių, įslaptintų žvalgybos pareigūnų ir žvalgybos slaptųjų bendradarbių asmens tapatybę;

17) detalūs duomenys apie kriminalinės žvalgybos slaptųjų dalyvių, įslaptintų žvalgybos pareigūnų, apdraustų valstybiniu socialiniu draudimu ir privalomuoju sveikatos draudimu, įskaitą, valstybinio socialinio draudimo ir privalomojo sveikatos draudimo įmokas, pajamų mokesčių įmokas, šių asmenų ir jų šeimos narių turto ir pajamų deklaracijų duomenys;

18) detalūs duomenys apie žvalgybos užduotis, žvalgybos institucijų veiklos organizavimą, eigą ir rezultatus, metodų, techninių ir kitų priemonių, medžiagų naudojimą, žvalgybos institucijų finansavimą, materialinį ir techninį aprūpinimą, taip pat žvalgybos informacija ir jos pagrindu parengta analitinė informacija;

19) detalūs duomenys apie kriminalinės žvalgybos slaptųjų dalyvių, įslaptintų žvalgybos pareigūnų ir žvalgybos slaptųjų bendradarbių vykdomos kriminalinės žvalgybos ir žvalgybos, kontržvalgybos organizavimą, eigą ir rezultatus, priemonių ir metodų naudojimą, jų finansavimą, materialinį ir techninį aprūpinimą, kriminalinės žvalgybos slaptųjų dalyvių, įslaptintų žvalgybos pareigūnų ir žvalgybos slaptųjų bendradarbių kriminalinės žvalgybos ir žvalgybos, kontržvalgybos metu gauta informacija ir jos pagrindu parengta analitinė informacija;

20) informacija, kurią esami ar buvę kitų valstybių saugumo ir (ar) žvalgybos tarnybų darbuotojai ar slaptieji bendradarbiai savanoriškai suteikė kriminalinės žvalgybos subjektams, žvalgybos institucijoms;

21) ikiteisminio tyrimo ar baudžiamosios bylos medžiagoje esantys įslaptinti liudytojo ar nukentėjusiojo asmens tapatybę padedantys nustatyti duomenys;

22) detalūs duomenys apie asmenų, kuriems taikoma apsauga nuo nusikalstamo poveikio, apsaugos organizavimą ir apsaugos finansavimą, informacija apie šių asmenų pajamų mokesčio įmokas, taip pat duomenys, galintys atskleisti tapatybę asmenų, kuriems taikant apsaugą nuo

nusikalstamo poveikio buvo pakeisti asmens tapatybės ir biografijos duomenys ar asmens išvaizda;

23) kovos su terorizmu ir diversijomis operacijų planai;

24) informacija, susijusi su įslaptintais žvalgybos pareigūnais ir žvalgybos slaptaisiais bendradarbiais, apie jiems taikomas specialiąsias garantijas;

25) informacija, susijusi su kriminalinės žvalgybos subjektų ir žvalgybos institucijų veiklą užtikrinančiais ir jai palankias sąlygas sudarančiais juridiniais asmenimis;

26) nacionalinį saugumą užtikrinančių institucijų parengta analitinė informacija, susijusi su užsienio rizikos veiksnių ir grėsmių įvertinimu;

27) duomenys apie krašto apsaugos sistemos specialiosios paskirties karinių vienetų operacijų eigą ir jų personalinę sudėtį;

28) detalūs duomenys apie naujas technologijas, mokslinius tyrimus, bandymus ir jų rezultatus, turinčius ypatingą reikšmę valstybės interesams;

29) valstybės paslaptį sudarančios informacijos apsaugai naudojami kodinių užraktų ir elektroninių įeigos kontrolės sistemų kodai;

30) informacija, galinti atskleisti reikšmingai slaptai su teisėsaugos institucijomis bendradarbiavusio organizuotos nusikalstamos grupės nario ar asmens, turinčio ryšių su organizuotomis nusikalstamomis grupėmis ar jų nariais, tapatybę.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-3073](#), 2020-06-23, paskelbta TAR 2020-06-29, i. k. 2020-14348

2. Tarnybos paslaptį gali sudaryti:

1) detalūs duomenys, atskleidžiantys valstybės ir savivaldybių institucijų galimybes ir užduočių įgyvendinimą nepaprastosios ar karo padėties sąlygomis;

2) detalūs duomenys apie įslaptintos informacijos apsaugos organizavimą, tokios informacijos administravimą;

3) detalūs duomenys apie asmenų, pretenduojančių gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, tikrinimo tvarką ir eigą, taip pat tikrinimo metu apie juos surinkti detalūs duomenys, jeigu tokie duomenys nepriskiriami valstybės paslapčiai;

4) ikiteisminio tyrimo įstaigų detalūs planai dėl asmenų, įtariamų ar kaltinamų padarius nusikalstamas veikas, paieškos ir sulaikymo bei kompleksinių priemonių ir operacijų organizavimo;

5) detalūs duomenys apie valstybės institucijų ar jų padalinių saugomų asmenų ir svarbių valstybės bei karinių objektų apsaugos organizavimą, naudojamas apsaugos sistemas, tokių objektų projektavimo, statybos ir remonto darbų dokumentai;

6) informacija apie kriminalinės žvalgybos subjektų ir žvalgybos institucijų sąveiką su savivaldybių institucijomis, įstaigomis, įmonėmis ir organizacijomis kriminalinės žvalgybos ir žvalgybos tikslais;

7) detalūs duomenys apie Lietuvos kariuomenės materialinį ir techninį aprūpinimą, kiekybinę ir personalinę sudėtį, taip pat Lietuvos kariuomenės specialiosios paskirties padalinių struktūrą ir veiklos metodus;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2622](#), 2019-12-05, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20651

8) detalūs duomenys apie valstybės materialinių išteklių rezervą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2622](#), 2019-12-05, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20651

9) duomenys apie Lietuvos kariuomenės specialiosios paskirties padalinių, kriminalinės žvalgybos subjektų ir žvalgybos institucijų tvarkomą jų pareigūnų, apdraustų valstybiniu socialiniu draudimu, įskaitą ir duomenys apie išvardytų subjektų lėšas jų pareigūnų valstybinio socialinio draudimo įmokoms ir pajamų mokesčių įmokoms;

10) detalūs duomenys apie specialiųjų krovinių gabenimo organizavimą ir taktiką;

11) detalūs duomenys apie Lietuvos kariuomenės, kitų krašto apsaugos sistemos institucijų, vidaus reikalų sistemos institucijų, kriminalinės žvalgybos subjektų, žvalgybos institucijų valdymo ryšio priemonėmis sistemas;

12) su finansų rinkos priežiūra susijusi informacija;

13) duomenys apie Vyriausybės vertybinių popierių aukcionų dalyvius ir jų siūlymus, Lietuvos banko suteiktas likvidumo paskolas;

14) detalūs duomenys apie valstybės sienos apsaugos organizavimą ir vykdymą bei su tuo susiję planai;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2622](#), 2019-12-05, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20651

15) detalūs duomenys apie Lietuvos kariuomenės, kitų krašto apsaugos sistemos institucijų ir ginkluotųjų pajėgų, vidaus reikalų sistemos institucijų, kriminalinės žvalgybos subjektų, žvalgybos institucijų, prokuratūros, Lietuvos banko aprūpinimą ginklais, šaudmenimis, sprogmenimis, kovine technika, specialiosiomis priemonėmis, kriminalinės žvalgybos subjektų, žvalgybos institucijų aprūpinimą techninėmis priemonėmis, taip pat asmens saugos ir aktyviosios ginties, radiacinės ir cheminės saugos, specialiųjų degazavimo priemonių ir inžinerinės technikos saugojimo ir apskaitos normas, paskirstymą ir apsaugos organizavimą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2622](#), 2019-12-05, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20651

16) detalūs duomenys apie ginklų, šaudmenų, sprogmenų, kovinės technikos, specialiųjų priemonių, kriminalinės žvalgybos subjektų, žvalgybos institucijų veiklai skirtų techninių priemonių gamybos programas ir planus;

17) detalūs duomenys apie kriminalinės žvalgybos subjektų ir žvalgybos institucijų lėšas ir išlaidas kriminalinei žvalgybai ir žvalgybai, kontržvalgybai vykdyti, šiai veiklai skirtoms specialiosioms ir techninėms priemonėms įsigyti;

18) detalūs duomenys apie kriminalinės žvalgybos subjektų ir žvalgybos institucijų struktūrą, materialinį ir techninį aprūpinimą, kiekybinę ir personalinę sudėtį, kriminalinės žvalgybos ir žvalgybos, kontržvalgybos organizavimą ir eigą, priemonių ir metodų naudojimą, užduotis, operacijas, jų finansavimą, rezultatus;

19) kriminalinės žvalgybos ir žvalgybos, kontržvalgybos metu gauta informacija, jeigu tokia informacija nepriskiriama valstybės paslaptims, taip pat kriminalinės žvalgybos subjektų ir žvalgybos institucijų parengta analitinė-informacinė medžiaga, kurioje naudojama kriminalinės žvalgybos ir žvalgybos, kontržvalgybos metu gauta informacija;

20) strateginių objektų charakteristikos;

21) tyrimo poligrafu išvada ir tyrimo metu padaryti garso ir (ar) vaizdo įrašai (išskyrus galutinę tyrimo išvadą);

22) informacija apie Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nurodytų nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių akcijų privatizavimo sandorių sudarymą, jeigu tokios informacijos atskleidimas padarytų žalą valstybės ekonominiams ir politiniams interesams;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1013](#), 2018-01-12, paskelbta TAR 2018-01-23, i. k. 2018-01026

23) valstybės institucijų parengta informacija apie kandidato į Lietuvos Respublikos diplomatinis atstovus asmenines ir dalykines savybes, turinčias įtakos sprendimui dėl jo paskyrimo priimti;

24) brandos egzaminų užduoties ar jos dalies turinys;

25) informacija apie žvalgybos institucijų bendradarbiavimą su Lietuvos Respublikos juridiniais ir fiziniais asmenimis, taip pat su užsienio valstybių, Europos Sąjungos žvalgybos, saugumo institucijomis ir tarptautinėmis organizacijomis, jeigu tokia informacija nepriskiriama valstybės paslaptims;

26) informacija, susijusi su prašymo suteikti prieglobstį pateikimu ir nagrinėjimu;

27) tarnybos paslaptį sudarančios informacijos apsaugai naudojami kodinių užraktų ir elektroninių įeigos kontrolės sistemų kodai;

28) detalūs duomenys apie ypatingos svarbos informacinę infrastruktūrą ir jos valdytojus.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-1104](#), 2018-04-19, paskelbta TAR 2018-04-27, i. k. 2018-06742

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2622](#), 2019-12-05, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20651

3. Įslaptinta informacija, išvardyta šio straipsnio 1 dalyje, įslaptintą informaciją rengiančio paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu gali būti įslaptinama kaip tarnybos paslaptis, jeigu pagal savo turinį ir galimos žalos, kurią patirtų valstybė ją neteisėtai atskleidus ar praradus, dydį tokia informacija nereikalauja aukštesnio apsaugos lygio.

4. Paslapčių subjektai, vadovaudamiesi įslaptinamos informacijos kategorijų sąrašu, sudaro detalius įslaptinamos informacijos, susijusios su jų veikla, sąrašus. Detalesiose įslaptinamos informacijos sąrašuose turi būti numatytos įslaptinamos informacijos slaptumo žymos, tokios informacijos įslaptinimo terminai arba išslaptinimo sąlygos. Detalius įslaptinamos informacijos sąrašus, pritarus Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos pirmininkui, tvirtina ir keičia paslapčių subjektų vadovai.

8 straipsnis. Informacijos įslaptinimo terminai

1. Informacijos įslaptinimo terminai:

- 1) informacija, žymima slaptumo žyma „Visiškai slaptai“, – 30 metų;
- 2) informacija, žymima slaptumo žyma „Slaptai“, – 15 metų;
- 3) informacija, žymima slaptumo žyma „Konfidencialiai“, – 10 metų;
- 4) informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, – 5 metai.

2. Įslaptinta informacija, kurios atskleidimas gali sukelti pavojų žmogaus gyvybei ar sveikatai arba sudaryti prielaidas kilti pavojui žmogaus gyvybei, įslaptinama 75 metams.

3. Tais atvejais, kai informaciją tikslinga įslaptinti trumpesniajam įslaptinimo terminui, negu nustatyta šio straipsnio 1 dalyje, arba iki tam tikro įvykio, kuriam įvykus informacijos įslaptinimas nebetenka prasmės, šalia slaptumo žymos nurodomas įslaptinimo terminas, konkretus įvykis ar kitos informacijos išslaptinimo sąlygos.

4. Tais atvejais, kai valstybės paslaptį sudarančios informacijos įslaptinimo terminas turi būti ilgesnis, negu nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, šį klausimą paslapčių subjekto teikimu sprendžia ir įslaptinimo terminą pratęsia Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija.

5. Tais atvejais, kai tarnybos paslaptį sudarančios informacijos įslaptinimo terminas turi būti ilgesnis, negu nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, šį klausimą sprendžia ir įslaptinimo terminą pratęsia įslaptintą informaciją parengusio paslapčių subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo. Informacijos, žymimos slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“ ir „Slaptai“, įslaptinimo terminas gali būti pratęsiamas iki 10 metų, o informacijos, žymimos slaptumo žymomis „Konfidencialiai“ ir „Riboto naudojimo“, – iki 5 metų. Pratęsimų skaičius neribojamas.

9 straipsnis. Įslaptintos informacijos slaptumo žymų ir įslaptinimo terminų keitimas

1. Įslaptintą informaciją parengusio paslapčių subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo turi teisę šio įstatymo nustatyta tvarka keisti nustatytą slaptumo žymą ir informacijos įslaptinimo terminą. Apie tokius pakeitimus raštu informuojami visi įslaptintos informacijos gavėjai.

2. Jeigu įslaptintos informacijos gavėjui atliekant savo funkcijas prireikia pakeisti nustatytą slaptumo žymą ar įslaptinimo terminą, jis motyvuotu prašymu privalo kreiptis į įslaptintą informaciją parengusio paslapčių subjekto vadovą ar jo įgaliotą asmenį. Įslaptintos informacijos gavėjas gali keisti nustatytą slaptumo žymą ir įslaptinimo terminą tik gavęs rašytinį įslaptintą informaciją parengusio paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sutikimą.

10 straipsnis. Įslaptintos informacijos išslaptinimas

1. Įslaptinta informacija išslaptinama, kai:

1) pasibaigia šio įstatymo 8 straipsnyje nustatytas įslaptinimo terminas;
2) išnyksta įslaptinimo tikslingumas, nors nustatytas įslaptinimo terminas dar nepasibaigęs.

2. Įslaptinta informacija, kai nustatytas įslaptinimo terminas dar nepasibaigęs, išslaptinama tik įslaptintą informaciją parengusio paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu.

3. Pasibaigus nustatytam įslaptinimo terminui, informacija, žymima slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ ir „Konfidencialiai“, išslaptinama įslaptintos informacijos rengėjo sprendimu. Sprendimas išslaptinti informaciją turi būti priimtas ne vėliau kaip atliekant artimiausią įslaptintos informacijos inventorizaciją.

4. Pasibaigus nustatytam įslaptinimo terminui, informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, laikoma išslaptinta nepriimant atskiro sprendimo, jeigu informacija neturi papildomos nuorodos „IPSS“ (išslaptinama paslapčių subjekto sprendimu) ir įslaptintos informacijos rengėjas nepranešė apie informacijos įslaptinimo termino pratęsimą.

TREČIASIS SKIRSNIS

VALSTYBĖS INSTITUCIJŲ ĮGALIOJIMAI ĮSLAPTINTOS INFORMACIJOS APSAUGOS SRITYJE

11 straipsnis. Vyriausybės įgaliojimai įslaptintos informacijos apsaugos srityje

Vyriausybė atlieka šias funkcijas:

1) tvirtina Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos nuostatus;

2) nustato Saugumo priežiūros tarnybos, Nacionalinės komunikacijų apsaugos tarnybos, Nacionalinės šifrų paskirstymo tarnybos, apsaugos nuo elektromagnetinės spinduliuotės tarnybų kompetenciją ir funkcijas užtikrinant Lietuvos Respublikos įslaptintos informacijos, užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų Lietuvos Respublikai perduotos įslaptintos informacijos apsaugą;

3) nustato asmenų, pretenduojančių gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, tikrinimo ar teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikimo tvarką;

4) nustato įslaptintos informacijos administravimo, išslaptinimo tvarką;

5) nustato įslaptintos informacijos fizinės apsaugos reikalavimus ir jų įgyvendinimo tvarką;

6) nustato tiekėjų patikimumo vertinimo tvarką;

7) nustato žinybinių saugumo priežiūros tarnybų steigimo tvarką ir tvirtina bendrąsias jų veiklos taisykles;

8) tvirtina IIRIS steigimo ir įteisinimo taisykles;

9) nustato IIRIS saugumo, telekomunikacijų apsaugos, IIRIS apsaugos nuo elektromagnetinės spinduliuotės priemonėms keliamus reikalavimus;

10) nustato kriptografinių priemonių administravimo tvarką;

11) nustato įslaptintai informacijai įrašyti skirtų laikmenų administravimo tvarką.

12 straipsnis. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija

1. Lietuvos Respublikos įslaptintos informacijos apsaugos veiksmų įgyvendinimą ir užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų Lietuvos Respublikai perduotos įslaptintos informacijos ar įslaptintos informacijos, parengtos užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų ir Lietuvos Respublikos institucijų bendrais veiksmais, apsaugos veiksmų įgyvendinimą Lietuvos Respublikos institucijose koordinuoja kolegiali institucija – Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija turi savo blanką ir antspaudą.

2. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija sudaroma iš šešių narių – po du narius deleguoja Respublikos Prezidentas, Seimo Pirmininkas, Ministras Pirmininkas. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos nariu gali būti skiriamas Lietuvos Respublikos pilietis, turintis tarnybos ar darbo patirties įslaptintos informacijos apsaugos politikos įgyvendinimo srityje ir atitinkantis reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Visiškai slaptai“. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos

pirmininką iš paskirtų narių skiria Ministras Pirmininkas. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos pirmininko pavaduotoją renka komisijos nariai.

3. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija atlieka šias funkcijas:

1) koordinuoja Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių dėl įslaptintos informacijos abipusės apsaugos reikalavimų įgyvendinimą, prireikus inicijuoja tokių sutarčių sudarymo ar sudarytų sutarčių denonsavimo procedūras;

2) vykdo užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų Lietuvos Respublikai perduotos įslaptintos informacijos apsaugos veiksmų įgyvendinimo priežiūrą, atlieka kitas funkcijas, užtikrindama Lietuvos Respublikai perduotos įslaptintos informacijos saugumą pagal Europos Sąjungos teisės aktus ar Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis su užsienio valstybėmis arba tarptautinėmis organizacijomis;

3) įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančių institucijų teikimu sprendžia klausimus dėl galimybės išduoti tiekėjo patikimumo pažymėjimą tiekėjui, kurio dalyvis, turintis ne mažiau kaip 1/3 balsų dalyvių susirinkime, yra registruotas ne Europos Sąjungos ar Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos (toliau – NATO) valstybėse narėse, valstybėse, pasirašiusiose Europos ekonominės erdvės sutartį, arba valstybėse, su kuriomis Lietuvos Respublika nėra sudariusi sutarties dėl įslaptintos informacijos abipusės apsaugos;

4) nustato užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų Lietuvos Respublikai perduotos įslaptintos informacijos administravimui reikalingas registratūrų sistemas, priima sprendimus dėl naujų Lietuvos Respublikai perduotos įslaptintos informacijos registratūrų steigimo ar įsteigtų registratūrų panaikinimo tikslingumo;

5) teikia siūlymus dėl šio įstatymo ir kitų teisės aktų, susijusių su įslaptintos informacijos apsauga, tobulinimo ar pripažinimo netekusiais galios, galiojančios įslaptintos informacijos apsaugos teisinio reglamentavimo sistemos tobulinimo, taip pat teisės aktų, nustatančių Vyriausybei teikiamų teisės aktų projektų rengimo reikalavimus, nustatyta tvarka teikia išvadas dėl Vyriausybei teikiamų teisės aktų projektų, susijusių su įslaptintos informacijos apsauga;

6) teikia rekomendacijas, išaiškinimus ir metodinę pagalbą paslapčių subjektams, tiekėjams įslaptintos informacijos apsaugos klausimais;

7) vertina paslapčių subjektų sprendimų dėl paslapčių subjekto statuso suteikimo pavaldžioms ar jų reguliavimo sričiai priskirtoms įstaigoms, įmonėms projektus;

8) tvirtina detalių įslaptinamos informacijos sąrašų rengimo rekomendacijas;

9) paslapčių subjektams tarpininkaujant, sprendžia klausimus dėl galimybės išduoti leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija asmenims, turintiems dvigubą pilietybę, arba asmenims, neturintiems šio įstatymo 17 straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatyto nuolatinio gyvenimo Lietuvos Respublikoje, Europos Sąjungos ar NATO valstybėse narėse cenzos, išskyrus

asmenis, kurie yra (ar pretenduoja tapti) kriminalinės žvalgybos subjekto darbuotojai (darbuotojais), o jų tarnybinė priklausomybė kriminalinės žvalgybos subjektui yra įslaptinta ir užšifruota, ar įslaptinti (įslaptintais) žvalgybos pareigūnai (pareigūnais), taip pat asmenis, įtrauktus į žvalgybos pareigūnų rezervą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3255](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15770

10) sprendžia ginčus tarp paslapčių subjektų, taip pat ginčus tarp paslapčių subjektų ir kitų asmenų, kylančius dėl informacijos įslaptinimo, įslaptintos informacijos saugojimo, naudojimo, išslaptinimo, apsaugos kontrolės (priežiūros);

11) teikia išvadas dėl informacijos įslaptinimo ar slaptumo žymų informacijai suteikimo pagrįstumo;

12) teikia paslapčių subjektams siūlymus dėl informacijos, kuri pagal savo pobūdį ir svarbą turėtų būti įslaptinta, tačiau nuosavybės teise priklauso paslapčių subjektu nesančiam fiziniam ar juridiniam asmeniui, įsigijimo pagrįstumo ir galimo atlygio informacijos savininkui dydžio;

13) paslapčių subjektų teikimu sprendžia klausimus dėl galimybės valstybės paslaptį sudarančią informaciją perduoti užsienio valstybėms, Europos Sąjungai ar tarptautinėms organizacijoms, su kuriomis nėra sudaryta tarptautinių sutarčių dėl įslaptintos informacijos abipusės apsaugos;

14) paslapčių subjektų teikimu tvirtina papildomų žymų, nurodančių įslaptintos informacijos naudojimo apribojimus, sąrašą;

15) paslapčių subjektų teikimu priima sprendimus dėl galimybės baigti įslaptinto sandorio, susijusio su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ ir „Konfidencialiai“, vykdymą, kai yra panaikintas tiekėjo patikimumo pažymėjimas;

16) nustato pareigybių, susijusių su didelėmis grėsmėmis įslaptintos informacijos saugumui, sąrašų sudarymo kriterijus.

4. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos pirmininkas nešaukdamas Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos posėdžio pritaria arba nepitaria paslapčių subjektų parengtiems ar keičiamiems detaliems įslaptinamos informacijos, susijusios su jų vykdoma veikla, sąrašams, užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų atitinkamų institucijų ar paslapčių subjektų prašymu teikia pažymą, patvirtinančias, kad asmenys turi teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba kad tiekėjas turi tiekėjo patikimumo pažymėjimą ar tiekėjo leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.

5. Vykdydama šio straipsnio 3 dalies 2 punkte nurodytą funkciją, Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija turi teisę už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingoms institucijoms

pavesti atlikti veiksmus, numatytus Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse ar Europos Sąjungos teisės aktuose.

6. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos sprendimai, priimti atliekant šio straipsnio 3 dalyje nurodytas funkcijas, yra privalomi paslapčių subjektams, tiekėjams.

7. Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento (toliau – Valstybės saugumo departamentas) padalinys, įgyvendinantis ir kontroliuojantis (prižiūrintis) įslaptintos informacijos apsaugos veiksmus, atlieka Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos sekretoriato funkcijas. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos sekretoriatas rengia Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos posėdžių medžiagą, Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos pavedimu vykdo komisijos priimtus sprendimus, kontroliuoja (prižiūri), kaip paslapčių subjektai, tiekėjai įgyvendina Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos sprendimus.

8. Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos sprendimai skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

13 straipsnis. Įslaptintos informacijos apsaugos įgyvendinimas

1. Už bendrą įslaptintos informacijos, kuria disponuoja paslapčių subjektas, apsaugos organizavimą ir būklę atsako paslapčių subjekto vadovas. Už įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų vykdymą paslapčių subjektui pavaldžiose ar jo reguliavimo sričiai priskirtose įstaigose, įmonėse, kuriose saugoma arba naudojama įslaptinta informacija, atsako šių įstaigų, įmonių vadovai. Už patikėtos įslaptintos informacijos praradimą ar neteisėtą atskleidimą atsako asmuo, kuriam tokia informacija patikėta.

2. Paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu turi būti paskirtas už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingas asmuo.

3. Paslapčių subjektas tvirtina paslapčių subjektui pavaldžių ar jo reguliavimo sričiai priskirtų įstaigų, įmonių, kuriose dirbama su įslaptinta informacija ar saugoma įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ ar „Konfidencialiai“, sąrašą.

4. Paslapčių subjektai sudaro pareigybių, kurias užimantiems asmenims reikia leidimų dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, sąrašą. Jame nurodomas paslapčių subjekto, paslapčių subjektui pavaldžios ar jo reguliavimo sričiai priskirtos įstaigos, įmonės, taip pat jos padalinio, kurio struktūroje yra pareigybė, pavadinimas ir aukščiausia įslaptintos informacijos, su kuria asmenys, einantys sąraše nurodytas pareigas, gali dirbti ar susipažinti, slaptumo žyma.

5. Paslapčių subjektuose, paslapčių subjektui pavaldžiose ar jo reguliavimo sričiai priskirtose įstaigose, įmonėse, disponuojančiose Lietuvos Respublikos, užsienio valstybių,

Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų įslaptinta informacija, turi būti sudarytas sąrašas asmenų, kuriems yra išduoti leidimai dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija. Šiame sąrašė turi būti nurodoma aukščiausia įslaptintos informacijos, su kuria asmeniui yra leidžiama dirbti ar susipažinti, slaptumo žyma, leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija registracijos numeris, išdavimo data ir galiojimo terminas.

6. Krašto apsaugos ministras ar jo įgaliotas asmuo sudaro sąrašą nuolatinės šaulio tarnybos ir šaulio tarnybos Lietuvos šaulių sąjungos koviniuose būriuose pareigybių, kurioms nustatomas reikalavimas turėti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-437](#), 2017-06-13, paskelbta TAR 2017-06-19, i. k. 2017-10253

14 straipsnis. Specialioji ekspertų komisija

1. Paslapčių subjektuose įslaptintos informacijos apsaugą koordinuoja paslapčių subjekto vadovo sprendimu sudaromos nuolatinės specialiosios ekspertų komisijos. Šios komisijos:

1) rengia paslapčių subjekto teisės aktus, susijusius su įslaptintos informacijos apsauga, prižiūri, kaip šie teisės aktai vykdomi;

2) teikia paslapčių subjekto vadovui pasiūlymus dėl leidimų dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išdavimo asmenims arba išduotų leidimų panaikinimo;

3) teikia paslapčių subjekto vadovui siūlymus ir išvadas dėl informacijos įslaptinimo pagrįstumo, slaptumo žymų keitimo, įslaptintos informacijos išslaptinimo ar sunaikinimo;

4) organizuoja įslaptintos informacijos, kuria disponuoja paslapčių subjektas, apsaugos būklės tikrinimus ir teikia pasiūlymus paslapčių subjekto vadovui dėl įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų pažeidimų prevencijos, sprendžia kitus klausimus, susijusius su įslaptintos informacijos apsauga.

2. Atsižvelgdamas į įslaptintos informacijos apimtį, paslapčių subjekto vadovas gali nesudaryti specialiosios ekspertų komisijos ir jos funkcijas pavesti už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingam asmeniui.

3. Specialiosios ekspertų komisijos nariais ar už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingais asmenimis gali būti tik asmenys, kurie šio įstatymo nustatyta tvarka yra gavę leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija. Specialiosios ekspertų komisijos narių ar už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingų asmenų leidimai dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija turi atitikti įslaptintos informacijos, kuria disponuoja paslapčių subjektas, aukščiausią slaptumo žymą.

PERSONALO PATIKIMUMO UŽTIKRINIMAS

15 straipsnis. Darbo ar susipažinimo su įslaptinta informacija sąlygos

1. Lietuvos Respublikos įslaptintą informaciją, žymimą slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ arba „Konfidencialiai“, užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų Lietuvos Respublikai perduotą įslaptintą informaciją, žymimą slaptumo žymų „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ arba „Konfidencialiai“ atitikmenimis, naudoti, saugoti ar tokią informaciją gabenti gali tik atitinkamus leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija turintys asmenys.

2. Lietuvos Respublikos įslaptintą informaciją, žymimą slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų Lietuvos Respublikai perduotą įslaptintą informaciją, žymimą slaptumo žymos „Riboto naudojimo“ atitikmeniu, naudoti, saugoti ar tokią informaciją gabenti gali tik teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, arba leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija turintys asmenys.

3. Pagal pareigas susipažinti su įslaptinta informacija ir ja naudotis gali Respublikos Prezidentas, Seimo Pirmininkas ir Ministras Pirmininkas.

4. Susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, ir ja naudotis gali Seimo nariai, savivaldybių tarybų nariai, kuriems tai būtina pagal vykdomas pareigas.

5. Lietuvos Respublikos teismų teisėjai, vykdydami savo įgaliojimus, turi teisę susipažinti su įslaptinta informacija ir ja naudotis.

6. Atliekant ikiteisminį tyrimą ir nagrinėjant baudžiamąją bylą, kurių medžiagoje yra įslaptintos informacijos, įtariamasis, kaltinamasis, įtariamojo ar kaltinamojo gynėjas Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso nustatyta tvarka turi teisę susipažinti su bylos medžiagoje esančia įslaptinta informacija, išskyrus nukentėjusiojo ar liudytojo, kuriam taikomas anonimiškumas, asmens tapatybę padedančius nustatyti duomenis. Šiais atvejais šio įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 5 punkto ir 2 dalies 5 punkto, 25 straipsnio reikalavimai netaikomi.

7. Lietuvos Respublikoje paskelbus karo ar nepaprastąją padėtį arba karinių operacijų metu paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu asmeniui, kuris neturi leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, gali būti suteikta teisė su ja susipažinti, išskyrus įslaptintą informaciją, žymimą slaptumo žyma „Visiškai slaptai“, jeigu tokia informacija yra neišvengiamai būtina atliekant jam pavestas funkcijas ar užduotis.

8. Išimtiniais atvejais, nustatytais NATO norminiuose dokumentuose, reglamentuojančiuose įslaptintos informacijos apsaugą, asmeniui, neturinčiam leidimo dirbti ar

susipažinti su įslaptinta informacija, paslapčių subjekto vadovas gali išduoti rašytinį laikiną leidimą susipažinti su Lietuvos Respublikos perduota NATO įslaptinta informacija. Šiame leidime privalo būti nurodyta, su kokia įslaptinta informacija asmeniui suteikiama teisė susipažinti.

8¹. Su įslaptinta informacija gali susipažinti ar ją naudoti krašto apsaugos ministro ar jo įgalioto asmens sudarytame sąraše nurodyti Lietuvos šaulių sąjungos nariai, atliekantys nuolatinę šaulio tarnybą Lietuvos šaulių sąjungoje, tarnaujantys Lietuvos šaulių sąjungos koviniuose būriuose ar kiti Lietuvos šaulių sąjungos nariai, dėl kurių yra priimamas krašto apsaugos ministro ar jo įgalioto asmens sprendimas, kad jiems vykdant tarnybą reikia susipažinti su įslaptinta informacija. Tokiems Lietuvos šaulių sąjungos nariams leidimai dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išduodami arba teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikiama šiame skirsnyje nustatyta tvarka.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-437](#), 2017-06-13, paskelbta TAR 2017-06-19, i. k. 2017-10253

8². Atliekant kriminalinės žvalgybos tyrimą ar vykdant žvalgybą slaptai su kriminalinės žvalgybos subjektais bendradarbiaujantys asmenys ir žvalgybos slaptieji bendradarbiai su įslaptinta informacija gali būti supažindinti kriminalinės žvalgybos pagrindinių institucijų vadovų ar žvalgybos institucijų vadovų nustatyta tvarka.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-3255](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15770

9. Šio straipsnio 6, 7 ir 8 dalyse išvardyti asmenys, prieš jiems suteikiant teisę susipažinti su įslaptinta informacija, yra įspėjami dėl atsakomybės už įslaptintos informacijos neteisėtą atskleidimą ar praradimą ir už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingam asmeniui turi pateikti rašytinį pasižadėjimą saugoti įslaptintą informaciją.

16 straipsnis. Teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“

1. Paslapčių subjekto darbuotojams teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikia paslapčių subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo, šauliams – krašto apsaugos ministras ar jo įgaliotas asmuo. Paslapčių subjekto vadovui teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikia paslapčių subjekto vadovą į pareigas skiriantis asmuo ar jo įgaliotas asmuo. Ši teisė suteikiama iki darbo (tarnybos) santykių nutraukimo arba iki renkamų ar skiriamų į pareigas asmenų įgaliojimų laiko pasibaigimo.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-437](#), 2017-06-13, paskelbta TAR 2017-06-19, i. k. 2017-10253

2. Teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, nesuteikiama arba panaikinama, jeigu asmuo:

1) įsiteisėjusiu nuosprendžiu buvo pripažintas kaltu dėl labai sunkaus ar sunkaus nusikaltimo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą;

2) įsiteisėjusiu nuosprendžiu buvo pripažintas kaltu dėl valstybės ar tarnybos paslapties atskleidimo, neteisėto disponavimo informacija, kuri yra valstybės paslaptis, valstybės paslapties praradimo, tarnybos paslapties pagrobimo ar kitokio neteisėto įgijimo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą arba baudžiamojo nusižengimo atveju nuo apkaltinamojo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos nepraėjo 3 metai;

3) buvo atleistas iš pareigų dėl darbo su įslaptinta informacija tvarkos pažeidimo ar už tokius pažeidimus jam buvo panaikintas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, ir nuo tokio sprendimo dienos nepraėjo 5 metai;

4) buvo atleistas iš pareigų dėl priesaikos ar pasižadėjimo sulaužymo, pareigūno vardo pažeminimo, profesinės etikos pažeidimo ir nuo atleidimo iš pareigų dienos nepraėjo 3 metai;

5) per pastaruosius 3 metus daugiau negu 2 kartus buvo baustas už administracinius nusižengimus, padarytus apsvaigus nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1922](#), 2019-01-11, paskelbta TAR 2019-01-21, i. k. 2019-00855

6) serga sveikatos apsaugos ministro tvirtinamame sąrašė nurodytomis ligomis ar turi šiame sąrašė nurodytų sveikatos sutrikimų, dėl kurių kyla grėsmė patikėtos įslaptintos informacijos saugumui.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1922](#), 2019-01-11, paskelbta TAR 2019-01-21, i. k. 2019-00855

3. Informaciją, ar asmuo atitinka šio straipsnio 2 dalyje nustatytas sąlygas, surenka paslapčių subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo arba krašto apsaugos ministras ar jo įgaliotas asmuo, jeigu tikrinamas asmuo yra šaulys, iš valstybės registru (kadastru), klasifikatorių ir kitų duomenų bankų arba kreipdamasis į teisėsaugos, kontrolės ir kitas institucijas, įstaigas ar įmones, tvarkančias atitinkamą informaciją, o šios turimą informaciją privalo pateikti ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos. Paslapčių subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo arba krašto apsaugos ministras ar jo įgaliotas asmuo, jeigu tikrinamas asmuo yra šaulys, gali tikrinamo asmens paprašyti pateikti tikrinimui reikalingą informaciją ar dokumentus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-437](#), 2017-06-13, paskelbta TAR 2017-06-19, i. k. 2017-10253

Nr. [XIII-3255](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15770

4. Sprendimas dėl teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikimo turi būti priimtas ne vėliau kaip per 30 darbo dienų nuo prašymo suteikti teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, gavimo dienos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3255](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15770

5. Asmenys, kuriems yra išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ arba „Konfidencialiai“, nėra tikrinami dėl teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikimo.

6. Jeigu leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, asmeniui buvo panaikinta nutraukus darbo (tarnybos) santykius arba pasibaigus renkamų ar skiriamų į pareigas asmenų įgaliojimų laikui, teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, asmeniui iš naujo suteikiama be tikrinimo, jeigu nuo darbo (tarnybos) santykių nutraukimo arba renkamų ar skiriamų į pareigas asmenų įgaliojimų laiko pabaigos nepraėjo 12 mėnesių ir nuo paskutinio asmens tikrinimo dėl leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išdavimo arba teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikimo nepraėjo 10 metų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-437](#), 2017-06-13, paskelbta TAR 2017-06-19, i. k. 2017-10253

17 straipsnis. Leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išdavimo sąlygos, galiojimas ir sprendimų apskundimas

1. Asmeniui, pretenduojančiam gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, toks leidimas išduodamas, jeigu asmuo atitinka visas šias sąlygas:

- 1) asmuo yra Lietuvos Respublikos pilietis;
- 2) asmuo pateikia užpildytą nustatytos formos klausimyną;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3255](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15770

- 3) asmuo pasirašytinai pasižada saugoti įslaptintą informaciją;
- 4) tikrinimo metu nenustatoma nė viena iš šio straipsnio 2 dalyje nurodytų aplinkybių, dėl kurių asmuo negali būti laikomas patikimu ir lojaliu Lietuvos valstybei.

2. Asmuo nėra patikimas ir lojalus Lietuvos valstybei ir leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija tokiam asmeniui neišduodamas, jeigu:

1) asmuo nuolat gyveno Lietuvos Respublikoje, kitose Europos Sąjungos ar NATO valstybėse narėse mažiau kaip 5 pastaruosius metus ir Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija, o tuo atveju, kai asmuo yra (ar pretenduoja tapti) kriminalinės žvalgybos subjekto darbuotojas (darbuotoju), o jo tarnybinė priklausomybė kriminalinės žvalgybos subjektui yra įslaptinta ir užšifruota, ar įslaptintas (įslaptintu) žvalgybos pareigūnas (pareigūnu), taip pat kai asmuo yra įtrauktas į žvalgybos pareigūnų rezervą, paslapčių subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo priėmė sprendimą neišduoti leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3255](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15770

2) asmuo per pastaruosius 5 metus yra kreipęsis į atitinkamas valstybės institucijas dėl Lietuvos Respublikos pilietybės atsisakymo;

3) asmuo turi dvigubą pilietybę ir Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija, o tuo atveju, kai asmuo yra (ar pretenduoja tapti) kriminalinės žvalgybos subjekto darbuotojas (darbuotoju), o jo tarnybinė priklausomybė kriminalinės žvalgybos subjektui yra įslaptinta ir užšifruota, ar įslaptintas (įslaptintu) žvalgybos pareigūnas (pareigūnu), taip pat kai asmuo yra įtrauktas į žvalgybos pareigūnų rezervą, paslapčių subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo priėmė sprendimą neišduoti leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3255](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15770

4) asmuo įsiteisėjusiu nuosprendžiu buvo pripažintas kaltu dėl labai sunkaus nusikaltimo arba nusikaltimo Lietuvos valstybės nepriklausomybei, teritorijos vientisumui ir konstitucinei santvarkai, arba nusikaltimo visuomenės saugumui, nepaisant to, ar išnyko, ar buvo panaikintas teistumas;

5) asmuo įsiteisėjusiu nuosprendžiu buvo pripažintas kaltu dėl sunkaus ar apysunkio nusikaltimo arba nusikalstamos veikos dėl tarnybos paslapties pagrobimo, kitokio neteisėto įgijimo ar atskleidimo, arba nusikalstamos veikos valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams padarymo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą arba baudžiamojo nusižengimo atveju nuo apkaltinamojo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos nepraėjo 3 metai;

6) asmuo yra pripažintas neveiksniu ar ribotai veiksniu;

7) asmuo, turėdamas Lietuvos Respublikai priešišką interesų, bendradarbiauja ar yra bendradarbiavęs, palaiko ar palaikė ryšius su užsienio valstybės žvalgybos ar saugumo tarnyba arba su asmeniu, bendradarbiaujančiu ar palaikančiu ryšius su užsienio valstybės žvalgybos ar saugumo tarnyba;

8) asmuo palaiko ar per pastaruosius 5 metus palaikė ryšius su asmeniu, turinčiu neišnykusį ar nepanaikintą teistumą už nusikalstamą veiką, padarytą organizuotos grupės ar

nusikalstamo susivienijimo, arba asmeniu, kuriam taikomos organizuoto nusikalstamumo prevencijos priemonės pagal Lietuvos Respublikos organizuoto nusikalstamumo prevencijos įstatymą, jeigu tokių ryšių palaikymas kelia grėsmę patikėtos įslaptintos informacijos saugumui;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3073](#), 2020-06-23, paskelbta TAR 2020-06-29, i. k. 2020-14348

9) asmuo dalyvauja arba dalyvavo teroristinės organizacijos ar teroristinės grupės veikloje arba palaiko ar palaikė ryšius su asmeniu, priklausančiu teroristinei organizacijai ar grupei, jeigu tokių ryšių palaikymas kelia grėsmę patikėtos įslaptintos informacijos saugumui;

10) asmuo dalyvauja ar per pastaruosius 5 metus dalyvavo neregistruoto judėjimo veikloje, jeigu toks dalyvavimas kelia grėsmę patikėtos įslaptintos informacijos saugumui;

11) asmuo nuslėpė ar per pastaruosius 5 metus yra nuslėpęs arba jį tikrinančioms institucijoms pateikęs melagingus biografijos faktus arba kitus duomenis apie save, savo ryšius, turinčius įtakos sprendimo dėl leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išdavimo priėmimui;

12) asmuo buvo atleistas iš pareigų dėl darbo su įslaptinta informacija tvarkos pažeidimo ar už tokius pažeidimus jam buvo panaikintas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ir nuo tokio sprendimo dienos nepraėjo 5 metai;

13) asmuo buvo atleistas iš pareigų dėl priesaikos ar pasižadėjimo sulaužymo, pareigūno vardo pažeminimo, profesinės etikos pažeidimo ir nuo atleidimo iš pareigų dienos nepraėjo 3 metai;

14) asmuo yra tas asmuo, kuriam taikomos ar per pastaruosius 5 metus buvo taikytos organizuoto nusikalstamumo prevencijos priemonės pagal Lietuvos Respublikos organizuoto nusikalstamumo prevencijos įstatymą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3073](#), 2020-06-23, paskelbta TAR 2020-06-29, i. k. 2020-14348

15) asmuo gauna arba yra gavęs pajamų iš užsienio valstybių karinių, žvalgybos ar saugumo tarnybų, jeigu tai nėra numatyta Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse ar susitarimuose;

16) asmuo negali pagrįsti savo turto, kurį valdo, naudoja ar kuriuo disponuoja, įgijimo teisėtumo ar nustatyta, kad jo gyvenimo lygis neatitinka gaunamų pajamų;

17) per pastaruosius 3 metus daugiau negu 2 kartus buvo baustas už administracinius nusižengimus, padarytus apsvaigus nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1922](#), 2019-01-11, paskelbta TAR 2019-01-21, i. k. 2019-00855

18) asmuo serga sveikatos apsaugos ministro tvirtinamame sąrašė nurodytomis ligomis ar turi šiame sąrašė nurodytų sveikatos sutrikimų, dėl kurių kyla grėsmė patikėtos įslaptintos informacijos saugumui;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1922](#), 2019-01-11, paskelbta TAR 2019-01-21, i. k. 2019-00855

19) asmuo ragina pažeisti Lietuvos valstybės nepriklausomybę, teritorijos vientisumą, konstitucinę santvarką ir (arba) remia judėjimus, kurie ragina šiuos valstybės interesus pažeisti;

20) tikrinimo metu nustatomos ar per pastaruosius 3 metus buvo nustatytos asmens savybės, kita veikla ar ryšiai, ar kitos su asmeniu susijusios aplinkybės, ar faktai, dėl kurių kyla grėsmė patikėtos įslaptintos informacijos saugumui.

3. Asmenims, turintiems leidimus, suteikiančius teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima aukštesne slaptumo žyma, atskiras leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima žemesne slaptumo žyma, nereikalingas. Asmenį, turintį leidimą, suteikiantį teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima aukštesne slaptumo žyma, perkėlus į pareigas, kurioms eiti reikalingas leidimas, suteikiantis teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima žemesne slaptumo žyma, toks leidimas išduodamas neatliekant patikrinimo. Tokio iš naujo išduoto leidimo galiojimo terminas skaičiuojamas vadovaujantis šio straipsnio 5 dalimi, į šį terminą įskaitant anksčiau turėto leidimo galiojimo terminą. Asmeniui išdavus naują leidimą, anksčiau jam išduotas leidimas laikomas negaliojančiu.

4. Asmeniui prireikus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima aukštesne slaptumo žyma, negu yra išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, asmuo tikrinamas iš naujo. Asmeniui išdavus leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, leidžiantį dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima aukštesne slaptumo žyma, anksčiau jam išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija laikomas negaliojančiu. Lietuvos Respublikoje paskelbus karo ar nepaprastąją padėtį arba karinių operacijų metu asmeniui prireikus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima aukštesne slaptumo žyma, negu yra išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, asmuo iš naujo nėra tikrinamas.

5. Leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Visiškai slaptai“, išduodamas ne ilgesniam kaip 5 metų terminui, o su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Slaptai“, „Konfidencialiai“, – ne ilgesniam kaip 10 metų terminui.

6. Likus 6 mėnesiams iki leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija galiojimo termino pabaigos, asmuo pradėdamas tikrinti pakartotinai.

7. Jeigu leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija asmeniui buvo panaikintas vadovaujantis šio įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 3 punktu, naujas leidimas dirbti ar susipažinti su

įslaptinta informacija asmeniui išduodamas neatliekant patikrinimo, jeigu nuo leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija panaikinimo dienos nepraėjo 12 mėnesių ir iki šio straipsnio 5 dalyje nustatyto termino pabaigos liko ne mažiau kaip 6 mėnesiai. Asmeniui išduodamo naujo leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija galiojimo terminas negali būti ilgesnis už anksčiau išduoto leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija galiojimo terminą, o slaptumo žyma negali būti aukštesnė, negu buvo išduoto leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.

8. Asmuo papildomai tikrinamas nesibaigus šio straipsnio 5 dalyje nustatytiems terminams, jeigu gauta duomenų, kad galėjo atsirasti šio straipsnio 2 dalyje numatytų aplinkybių. Tokiu atveju patikrinimo metu paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu asmeniui uždraudžiama dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Konfidencialiai“ ir aukštesne ar jos atitikmenimis. Patikrinimas negali trukti ilgiau, negu nustatyta šio įstatymo 18 straipsnio 8 dalyje. Jeigu paslapčių subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo nusprendžia, kad asmuo, kuriam uždrausta dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, negali atlikti pavestų funkcijų nesinaudodamas įslaptinta informacija, jį perkelia į kitas pareigas, kurioms nenustatytas leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija reikalavimas, o jeigu nėra pareigų, į kurias šis asmuo galėtų būti perkeltas, – nušalina asmenį nuo pareigų. Asmuo į kitas pareigas perkeliamas arba nušalinamas nuo pareigų ne ilgesniam kaip šio įstatymo 18 straipsnio 8 dalyje nustatytam asmens tikrinimo terminui.

9. Sprendimai dėl leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija neišdavimo, uždraudimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

18 straipsnis. Asmens tikrinimas

1. Pagrindinis asmens tikrinimo tikslas – nustatyti, ar asmeniui, kuris pretenduoja gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, gali būti patikėta įslaptinta informacija, ar tikrinamas asmuo yra patikimas ir lojalus Lietuvos valstybei – nėra šio įstatymo 17 straipsnio 2 dalyje nurodytų aplinkybių. Asmenys tikrinami paslapčių subjekto, užsienio valstybės, Europos Sąjungos ar tarptautinės organizacijos institucijos teikimu.

2. Asmens tikrinimas dėl leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išdavimo pradedamas gavus tinkamai užpildytą nustatyto pavyzdžio klausimyną.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3255](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15770

3. Asmens tikrinimo metu negali būti naudojami kriminalinės žvalgybos informacijos rinkimo būdai ir priemonės, išskyrus apklausą ir duomenų, esančių kriminalinės žvalgybos informacinėje sistemoje, peržiūrą.

4. Asmens tikrinimo metu gavus duomenų, kad tikrinamas asmuo gali turėti psichinės veiklos sutrikimų, asmuo tikrinančios institucijos prašymu privalo pateikti valstybinės psichiatrijos įstaigos išvadą apie jo sveikatos būklę. Jeigu asmuo atsisako pateikti valstybinės psichiatrijos įstaigos išvadą, asmenį tikrinanti institucija sustabdo asmens tikrinimo procedūras ne ilgesniam kaip 20 darbo dienų terminui. Jeigu per asmens tikrinimo procedūros sustabdymo terminą asmuo nepateikia valstybinės psichiatrijos įstaigos išvados, asmens tikrinimo procedūra nutraukiama ir leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija jam neišduodamas, o išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija panaikinamas šio įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 4 punkto pagrindu.

5. Tikrinančios institucijos tikrinamą asmenį gali iškviesti pokalbio, pareikalauti rašytinių asmens paaiškinimų ar tikrinimui reikalingų dokumentų, Lietuvos Respublikos poligrafo naudojimo įstatyme nustatytais atvejais ir tvarka atlikti tyrimą poligrafu. Jeigu asmuo atsisako atvykti pokalbio, pateikti rašytinius paaiškinimus, dokumentus ar tirtis poligrafu, asmenį tikrinanti institucija sustabdo tikrinimo procedūrą ne ilgesniam kaip 20 darbo dienų terminui. Jeigu per asmens tikrinimo procedūros sustabdymo terminą asmuo neatvyksta pokalbio, nepateikia rašytinių paaiškinimų, dokumentų ar neatvyksta tirtis poligrafu, asmens tikrinimo procedūra nutraukiama ir leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija jam neišduodamas, o išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija panaikinamas šio įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 4 punkto pagrindu.

6. Asmenis, kurie pretenduoja gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, tikrina:

1) Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas prie Krašto apsaugos ministerijos, kai tikrinamas asmuo eina ar pretenduoja eiti pareigas krašto apsaugos sistemoje, yra šaulys ar pretenduoja juo tapti;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-437](#), 2017-06-13, paskelbta TAR 2017-06-19, i. k. 2017-10253

2) vidaus reikalų ministro įgaliotos institucijos, kai tikrinamas asmuo eina ar pretenduoja eiti pareigas vidaus reikalų sistemoje;

3) paslapčių subjektai, kai tikrinamas asmuo yra (ar pretenduoja tapti) kriminalinės žvalgybos subjekto darbuotojas (darbuotoju), o jo tarnybinė priklausomybė kriminalinės žvalgybos subjektui yra įslaptinta ir užšifruota, ar įslaptintas (įslaptintu) žvalgybos pareigūnas (pareigūnu), taip pat kai asmuo yra įtrauktas į žvalgybos pareigūnų rezervą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3255](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15770

4) Valstybės saugumo departamentas, kai leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija pretenduoja gauti asmuo, nenurodytas šios dalies 1, 2 ir 3 punktuose.

7. Asmenį, kurio patikimumą dėl darbo su įslaptinta informacija prašo patikrinti užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų įgaliotos institucijos, dėl leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išdavimo tikrina ir prireikus leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išduoda Valstybės saugumo departamentas. Valstybės saugumo departamentas pateikia Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijai informaciją apie asmeniui išduotą leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, ji atitinkamai užsienio valstybės, Europos Sąjungos ar tarptautinės organizacijos institucijai pateikia pažymą, patvirtinančią, kad asmuo turi teisę dirbti ar susipažinti su atitinkama slaptumo žyma žymima įslaptinta užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų informacija.

8. Tikrinimą atliekančios institucijos privalo patikrinti asmenį, pretenduojantį gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, ne ilgiau kaip per 40 darbo dienų, jeigu asmuo, pretenduojantis gauti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, yra pretendentas į teisėjus arba yra atrinktas pareigoms, susijusioms su įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Konfidencialiai“ ar aukštesne, naudojimu ar jos apsauga, kitais atvejais – ne ilgiau kaip per 120 darbo dienų.

9. Jeigu negauta iš institucijų ar specialistų tikrinimui atlikti reikalingos informacijos ar išvadų arba asmuo tiriamas poligrafu, šio straipsnio 8 dalyje nurodytas 40 darbo dienų tikrinimo terminas pratęsiamas tikrinančiosios institucijos vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu, bet ne ilgiau kaip 40 darbo dienų.

10. Asmens tikrinimą atliekančios institucijos, vertindamos, ar nėra šio įstatymo 17 straipsnio 2 dalyje nurodytų aplinkybių, turi teisę neatlygintinai gauti duomenis apie tikrinamą asmenį iš valstybės registru (kadastrų), klasifikatorių ir kitų duomenų bankų, taip pat kitą informaciją apie tikrinamą asmenį iš visų valstybės, savivaldybių institucijų, antstolių, notarų, finansų ir kredito įstaigų (įskaitant banko paslaptį sudarančią informaciją), sveikatos priežiūros įstaigų (įskaitant konfidencialią informaciją apie pacientą), kitų įmonių, įstaigų, organizacijų, juridinių ar fizinių asmenų. Šie subjektai, gavę asmens tikrinimą atliekančios institucijos prašymą pateikti informaciją apie tikrinamą asmenį, šią informaciją privalo pateikti ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3255](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15770

11. Asmenų tikrinimą atliekančios institucijos asmens duomenis tvarko automatiniu būdu. Paslapčių subjektai ir šio straipsnio 6 dalyje nurodytos institucijos tikrinamų asmenų ir leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija turinčių asmenų, o šio straipsnio 6 dalyje nurodytos institucijos taip pat ir asmenų, kurių duomenis būtina tvarkyti siekiant įvertinti, ar dėl tikrinamo asmens ryšių negalėtų kilti grėsmė jam patikėtos įslaptintos informacijos saugumui, asmens duomenis tvarko nacionalinio saugumo ir gynybos tikslais, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatymu (toliau – Asmens duomenų, tvarkomų teisėsaugos ar nacionalinio saugumo tikslais, įstatymas) ir šiuo įstatymu. Asmens duomenų, tvarkomų teisėsaugos ar nacionalinio saugumo tikslais, įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje, 14 straipsnio 5 dalyje, 30 straipsnio 1 dalyje nurodytos informacijos teikimas duomenų subjektams (tikrinamiems asmenims, leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija turintiems asmenims, taip pat asmenims, kurių duomenis būtina tvarkyti siekiant įvertinti, ar dėl tikrinamo asmens ryšių negalėtų kilti grėsmė jam patikėtos įslaptintos informacijos saugumui) gali būti atidėtas, apribotas arba ši informacija gali būti neteikiama, Asmens duomenų, tvarkomų teisėsaugos ar nacionalinio saugumo tikslais, įstatymo 12 straipsnyje, 14 straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nustatytos duomenų subjektų (tikrinamų asmenų, leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija turinčių asmenų, taip pat asmenų, kurių duomenis būtina tvarkyti siekiant įvertinti, ar dėl tikrinamo asmens ryšių negalėtų kilti grėsmė jam patikėtos įslaptintos informacijos saugumui) teisės susipažinti su savo asmens duomenimis, reikalauti ištaisyti, ištrinti asmens duomenis ar apriboti jų tvarkymą gali būti apribotos visiškai arba iš dalies, atsižvelgiant į tai, kiek ir kol tai būtina ir proporcinga, tais atvejais, kai duomenų subjektui pateikus informaciją ir (arba) įgyvendinus šioje dalyje nurodytą duomenų subjekto teisę gali tapti neįmanoma užtikrinti personalo patikimumo ir (arba) įslaptintų sandorių apsaugos. Paslapčių subjektai ir šio straipsnio 6 dalyje nurodytos institucijos turi kiekvienu konkrečiu atveju paslapčių subjekto vadovo ar atitinkamai šio straipsnio 6 dalyje nurodytos institucijos vadovo nustatyta tvarka įvertinti, ar šioje dalyje nurodytos duomenų subjektų teisės turi būti visiškai arba iš dalies apribotos, taip pat fiksuoti raštu, įskaitant elektroninę formą, faktines arba teises priežastis, kuriomis pagrįstas sprendimas apriboti šias teises, ir prirėikus šią informaciją pateikti subjektams, nagrinėjantiems skundus dėl žmogaus teisių ir laisvių pažeidimų, jų prašymu.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3255](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15770

12. Sprendimas dėl asmens tikrinimo nutraukimo gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

19 straipsnis. Leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išdavimas ir saugumo instruktažas

1. Leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, įvertinęs asmens tikrinimą atlikusios institucijos išvadą, išduoda paslapčių subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo. Paslapčių subjekto vadovui leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išduoda paslapčių subjekto vadovą į pareigas skiriantis asmuo ar jo įgaliotas asmuo. Šauliams leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išduoda krašto apsaugos ministras ar jo įgaliotas asmuo.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-437](#), 2017-06-13, paskelbta TAR 2017-06-19, i. k. 2017-10253

2. Sprendimas dėl leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išdavimo gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka. Skundo dėl sprendimo išduoti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija nustatytu laiku padavimas ir jo priėmimas sustabdo išduoto leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija galiojimą iki bylos dėl skundo išnagrinėjimo.

3. Paslapčių subjektas iki kiekvieno mėnesio pabaigos privalo informuoti Valstybės saugumo departamentą apie išduotus leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, išskyrus atvejus, kai leidimai dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išduodami kriminalinės žvalgybos subjekto darbuotojams, kurių tarnybinė priklausomybė kriminalinės žvalgybos subjektui yra įslaptinta ir užšifruota, ar įslaptintam žvalgybos pareigūnui arba asmeniui, kuris yra įtrauktas į žvalgybos pareigūnų rezervą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3255](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15770

4. Asmeniui išdavus leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Visiškai slaptai“, atliekamas saugumo instruktažas. Saugumo instruktažą atlieka asmens patikrinimą atlikusi institucija. Saugumo instruktažas taip pat atliekamas išdavus leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Slaptai“ ir „Konfidencialiai“, jeigu asmens einamos ar pretenduojamos eiti pareigos yra susijusios su didelėmis grėsmėmis įslaptintos informacijos saugumui.

20 straipsnis. Leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija panaikinimas

1. Leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija panaikinamas, jeigu:

- 1) asmuo atsisako arba netenka Lietuvos Respublikos pilietybės;
- 2) dėl asmens padaryto šiurkštaus darbo su įslaptinta informacija tvarkos pažeidimo kilo grėsmė, kad įslaptinta informacija gali būti prarasta ar neteisėtai atskleista;

3) su paslapčių subjektu nutraukiami darbo (tarnybos) santykiai, pasibaigia renkamų arba skiriamų į pareigas asmenų įgaliojimų laikas arba asmuo išbraukiamas iš žvalgybos pareigūnų rezervo;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3255](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15770

4) atlikus pakartotinį ar papildomą asmens tikrinimą nustatoma kuri nors iš aplinkybių, nurodytų šio įstatymo 17 straipsnio 2 dalyje.

2. Apie šio straipsnio 1 dalies 4 punkte numatytų aplinkybių atsiradimą asmens tikrinimą atlikusi institucija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo patikrinimo išvados priėmimo dienos privalo pranešti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išdavusiai institucijai.

3. Leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija panaikinamas motyvuotu šį leidimą išdavusios institucijos sprendimu ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio straipsnio 2 dalyje numatytos informacijos, informacijos apie šio straipsnio 1 dalies 1 punkte numatytų aplinkybių atsiradimą gavimo dienos ar šio straipsnio 1 dalies 2 punkte numatytos aplinkybės paaiškėjimo dienos. Atsiradus šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytai aplinkybei, sprendimas panaikinti asmeniui išduotą leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija nepriimamas – leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija laikomas negaliojančiu nuo darbo (tarnybos) santykių su paslapčių subjektu nutraukimo, renkamų arba skiriamų į pareigas asmenų įgaliojimų laiko pasibaigimo dienos.

4. Leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija panaikinusi institucija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio leidimo panaikinimo dienos apie tai informuoja Valstybės saugumo departamentą, asmens tikrinimą atlikusią instituciją ir asmenį, kuriam toks leidimas panaikintas. Leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija panaikinus šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytu atveju, asmuo apie tai neinformuojamas.

5. Sprendimas dėl leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija panaikinimo gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

6. Leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija panaikinimas ar jo galiojimo termino pasibaigimas neatleidžia asmens nuo pareigos neatskleisti sužinotos įslaptintos informacijos.

21 straipsnis. Asmens, kuriam yra išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba suteikta teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, pareigos

Asmuo, kuriam yra išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba suteikta teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, privalo:

1) išmanyti teisės aktų, reglamentuojančių įslaptintos informacijos apsaugą, reikalavimus ir juos vykdyti;

2) neatskleisti, neprarasti ir neperduoti patikėtos arba sužinotos įslaptintos informacijos pašaliniams asmenims, taip pat asmenims, kurie nors ir turi teisę dirbti su įslaptinta informacija, tačiau nėra įgalioti su ja susipažinti;

3) patikėtą ar tarnybos metu sužinotą įslaptintą informaciją saugoti visą tokios informacijos įslaptinimo terminą;

4) vadovautis principu „Būtina žinoti“;

5) užkirsti kelią neteisėtoms kitų asmenų veikoms, dėl kurių įslaptinta informacija gali būti atskleista, prarasta, pagrobta ar kitaip neteisėtai įgyta, ir apie šiuos faktus, kitas įslaptintos informacijos atskleidimo ar praradimo aplinkybes nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nuo minėtų aplinkybių atsiradimo dienos, pranešti už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingam asmeniui arba paslapčių subjekto vadovui;

6) apie patikėtos įslaptintos informacijos praradimą ar atskleidimą, taip pat įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų pažeidimus nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nuo minėtų aplinkybių atsiradimo dienos, pranešti už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingam asmeniui;

7) nutraukdamas darbo (tarnybos) santykius, pereidamas į kitas pareigas, nesusijusias su įslaptintos informacijos naudojimu, grąžinti už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingam asmeniui visą jam patikėtą įslaptintą informaciją;

8) teikti informaciją, žodinius ir rašytinius paaiškinimus asmenims, įgaliotiems vykdyti įslaptintos informacijos apsaugos kontrolę (priežiūrą);

9) per 10 darbo dienų pranešti už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingam asmeniui apie asmens duomenų, pateiktų jį tikrinsioms institucijoms, pasikeitimą;

10) iki šio įstatymo 17 straipsnio 6 dalyje nurodyto pakartotinio asmens tikrinimo pradžios, taip pat asmens tikrinimą atliekančioms institucijoms atliekant papildomą patikrinimą pateikti už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingam asmeniui reikiamus dokumentus tikrinimui atlikti.

22 straipsnis. Už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingo asmens funkcijos personalo patikimumo užtikrinimo srityje

Už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingas asmuo:

- 1) organizuoja leidimų dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išdavimą, tvarko jų apskaitą;
- 2) kontroliuoja (prižiūri), kad teisės aktų, reglamentuojančių įslaptintos informacijos apsaugą, reikalavimus vykdytų visi asmenys, dirbantys ar susipažįstantys su įslaptinta informacija;
- 3) informuoja asmenį tikrinančias institucijas apie asmens duomenų, galinčių turėti įtakos leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išdavimui ar panaikinimui, pasikeitimą;
- 4) iki šio įstatymo 17 straipsnio 6 dalyje nurodyto termino pradžios organizuoja pakartotinį asmens tikrinimą;
- 5) paima iš asmenų, kuriems išduodami leidimai dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba suteikiama teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, nustatyto pavyzdžio rašytinius pasižadėjimus saugoti įslaptintą informaciją;
- 6) prireikus pasirašytinai supažindina asmenis, kuriems išduoti leidimai dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba suteikta teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, su detaliu įslaptintos informacijos, susijusios su paslapčių subjekto veikla, sąrašu;
- 7) kartą per metus informuoja asmenis, kuriems patikėta įslaptinta informacija, apie atsakomybę už neteisėtą disponavimą įslaptinta informacija, įslaptintos informacijos atskleidimą, praradimą, pagrobimą ar kitokį neteisėtą įgijimą;
- 8) kartą per metus asmenis, kurių darbas susijęs su įslaptintos informacijos naudojimu ar apsauga, pasirašytinai supažindina su įslaptintos informacijos apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais.

PENKTASIS SKIRSNIS

ĮSLAPTINTOS INFORMACIJOS ADMINISTRAVIMAS

23 straipsnis. Slaptumo žymos suteikimas dokumentui arba jo daliai

1. Paslapčių subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo, paslapčių subjektui pavaldžios ar jo reguliavimo sričiai priskirtos įstaigos, įmonės vadovas įvertina dokumentą parengusio asmens siūlymą ir priima sprendimą dėl dokumento slaptumo žymos bei įslaptinimo termino suteikimo ir atsako už priimto sprendimo pagrįstumą.

2. Dokumentui nesuteikiama slaptumo žyma vien dėl jo tematikos arba dokumento, į kurį atsakoma, slaptumo žymos.

3. Dokumento slaptumo žyma nustatoma pagal aukščiausią dokumento tekste esančios informacijos slaptumo žymą.

4. Jeigu dokumentas sudarytas iš atskirų skirtingas slaptumo žymas turinčių dalių arba turi priedų, kurių slaptumo žymos skiriasi nuo jų lydimojo dokumento slaptumo žymos, apie skirtingas dokumento dalių ir jo priedų slaptumo žymas turi būti aiškios nuorodos pačiame dokumente – dokumento tekste, priedų arba dokumento dalių sąrašė (turinyje), taip pat prieš tokių dokumento teksto dalių pradžių arba ant dokumento priedų.

5. Jeigu dokumento dalys arba dokumento priedai yra neatsiejama dokumento dalis, toks dokumentas įtraukiamas į įslaptintų dokumentų apskaitą ir saugomas pagal aukščiausią dokumento dalies arba jo priedų turimą slaptumo žymą. Dokumento dalys arba jo priedai, kurie gali būti atskirti, platinami, įtraukiami į apskaitą ir saugomi pagal tokių dokumento dalių arba priedų turimą slaptumo žymą.

24 straipsnis. Įslaptintų dokumentų administravimo reikalavimai

1. Įslaptinti dokumentai, žymimi slaptumo žyma „Visiškai slaptai“, administruojami taip:
  - 1) saugomi ir tvarkomi I ar II klasės saugumo zonoje;
  - 2) perduodami ir gaunami fiksuojant priemonėmis, kurios nustato įslaptintos informacijos gavėjo ar vykdytojo tapatybę;
  - 3) registruojami;
  - 4) kopijuojami, verčiami, daromi nuorašai, išrašai, informacija perkeliama į kitus dokumentus ar ĮRIS rašytiniu paslapčių subjekto vadovo arba jo įgalioto asmens sprendimu, gavus įslaptintos informacijos rengėjo rašytinį sutikimą;
  - 5) įslaptintos informacijos gavėjo perduodami kitam paslapčių subjektui tik turint rašytinį informacijos rengėjo sutikimą;
  - 6) privalo būti prisegti asmenų, susipažinusių su dokumento turiniu, sąrašai;
  - 7) naikinami paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu, surašant sunaikinimo aktą. Sunaikinus kito įslaptintos informacijos rengėjo parengtą dokumentą, informuojamas šį dokumentą parengęs įslaptintos informacijos rengėjas.
2. Įslaptinti dokumentai, žymimi slaptumo žyma „Slaptai“, administruojami taip:
  - 1) saugomi ir tvarkomi I ar II klasės saugumo zonoje;
  - 2) perduodami ir gaunami fiksuojant priemonėmis, kurios nustato įslaptintos informacijos gavėjo ar vykdytojo tapatybę;
  - 3) registruojami;

4) kopijuojami, verčiami, daromi nuorašai, išrašai, informacija perkeliama į kitus dokumentus ar ĮRIS rašytiniu paslapčių subjekto vadovo arba jo įgalioto asmens sprendimu, jeigu dokumentas nėra pažymėtas nuoroda „Būtinas įslaptintos informacijos rengėjo sutikimas“;

5) įslaptintos informacijos gavėjo perduodami kitam paslapčių subjektui tik turint rašytinį įslaptintos informacijos rengėjo sutikimą;

6) naikinami paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu, surašant sunaikinimo aktą.

3. Įslaptinti dokumentai, žymimi slaptumo žyma „Konfidencialiai“, administruojami taip:

1) saugomi ir tvarkomi I ar II klasės saugumo zonoje;

2) perduodami ir gaunami fiksuojant priemonėmis, kurios nustato įslaptintos informacijos, gavėjo ar vykdytojo tapatybę;

3) registruojami;

4) kopijuojami, verčiami, daromi nuorašai, išrašai, informacija perkeliama į kitus dokumentus ar ĮRIS už dokumento užduoties vykdymo kontrolę už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingo asmens sprendimu, jeigu dokumentas nėra pažymėtas nuoroda „Būtinas įslaptintos informacijos rengėjo sutikimas“;

5) naikinami paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu, surašant sunaikinimo aktą. Dokumentų kopijos naikinamos paslapčių subjekto padalinio, atsakingo už užduoties vykdymą, vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu. Apie dokumento kopijos sunaikinimą pažymima dokumentų registruose, sunaikinimo aktas nerašomas.

4. Įslaptinti dokumentai, žymimi slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, administruojami taip:

1) saugomi ir tvarkomi administracinėje, I ar II klasės saugumo zonoje;

2) registruojami;

3) vykdytojo sprendimu kopijuojami, verčiami, daromi nuorašai, išrašai, informacija perkeliama į kitus dokumentus ar ĮRIS ir vadovaujantis principu „Būtina žinoti“ pateikiami kitiems asmenims susipažinti, jeigu dokumentas nėra pažymėtas nuoroda „Būtinas įslaptintos informacijos rengėjo sutikimas“;

4) naikinami paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu, surašant sunaikinimo aktą. Dokumentų kopijos naikinamos vykdytojo sprendimu nerašant sunaikinimo akto.

5. Įslaptintų dokumentų skaitmeninių kopijų administravimui netaikomi šio straipsnio 1 dalies 3, 6 ir 7 punktų, 2 dalies 3 ir 6 punktų, 3 dalies 3 ir 5 punktų, 4 dalies 2 ir 4 punktų reikalavimai.

6. Jeigu yra būtina susipažinimui su įslaptinta informacija, elektroninis įslaptintas dokumentas ar įslaptinto dokumento skaitmeninė kopija už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingo asmens sprendimu išspausdinama. Spausdinant elektroninį įslaptintą dokumentą ar įslaptinto dokumento skaitmeninę kopiją, pažymėtą slaptumo žyma „Visiškai slaptai“ ar nuoroda „Būtinas įslaptintos informacijos rengėjo sutikimas“, informacijos rengėjo sutikimas nereikalingas.

7. Įslaptinta informacija turi būti sunaikinama taip, kad nebūtų įmanoma atkurti įslaptintos informacijos ar jos dalies turinio.

25 straipsnis. Susipažinimas su įslaptinta informacija, kuria disponuoja kitas paslapčių subjektas

1. Asmeniui teisę susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ ar „Konfidencialiai“, kuria disponuoja kitas paslapčių subjektas, vadovaudamasis principu „Būtina žinoti“, suteikia šia informacija disponuojančio paslapčių subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo. Asmuo privalo pateikti institucijos, kurioje dirba, vadovo tikslinį siuntimą. Šiame siuntime turi būti patvirtinta, kad asmuo turi leidimą dirbti ar susipažinti su atitinkama slaptumo žyma pažymėta įslaptinta informacija, taip pat tiesioginių pareigų vykdymu pagrįstas poreikis susipažinti su konkrečia įslaptinta informacija ir nurodyta, su kokios apimties įslaptinta informacija asmeniui reikia susipažinti.

2. Įslaptinta informacija disponuojančio paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimas neleisti asmeniui susipažinti su siuntime nurodyta įslaptinta informacija per vieną mėnesį nuo nurodyto sprendimo gavimo dienos gali būti apskūstas Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijai.

26 straipsnis. Įslaptintos informacijos gabenimas už saugumo zonos ribų

1. Įslaptintą informaciją, žymimą slaptumo žyma „Visiškai slaptai“, turi gabenti ne mažiau kaip du neginkluoti kariniai ar diplomatiniai kurjeriai ar paslapčių subjekto vadovo įgalioti asmenys arba vienas šaunamuoju ginklu ginkluotas karinis kurjeris ar paslapčių subjekto vadovo įgaliotas asmuo.

2. Įslaptintą informaciją, žymimą slaptumo žyma „Slaptai“, turi gabenti ne mažiau kaip du neginkluoti kariniai ar diplomatiniai, ar kurjerių pašto tarnybų kurjeriai, ar paslapčių subjekto vadovo įgalioti asmenys arba vienas šaunamuoju ginklu ginkluotas karinis ar kurjerių pašto tarnybų kurjeris, ar paslapčių subjekto įgaliotas asmuo.

3. Įslaptintą informaciją, žymimą slaptumo žyma „Konfidencialiai“, turi gabenti kariniai ar diplomatiniai, ar kurjerių pašto tarnybų kurjeriai arba paslapčių subjekto vadovo įgalioti asmenys.

4. Įslaptintą informaciją, žymimą slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, turi gabenti kariniai ar diplomatiniai, ar kurjerių pašto tarnybų kurjeriai arba paslapčių subjekto vadovo įgalioti asmenys ar vykdytojai.

5. Įslaptintą informaciją, žymimą slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“ ir „Slaptai“, užsienio valstybėse turi gabenti ne mažiau kaip du kariniai kurjeriai arba paslapčių subjekto vadovo įgalioti asmenys.

6. Įslaptintą informaciją į Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės užsienio valstybėse, Lietuvos Respublikos atstovybės prie tarptautinių organizacijų, konsulines įstaigas, specialiąsias misijas ir iš jų turi gabenti diplomatiniai kurjeriai.

7. Asmenys, įgalioti gabenti įslaptintą informaciją, žymimą slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ arba „Konfidencialiai“, privalo turėti leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima ne žemesne slaptumo žyma, negu gabenama įslaptinta informacija.

8. Įslaptintą informaciją gabenantys asmenys:

- 1) privalo užtikrinti gabenamų dokumentų, gaminių ir kitų objektų saugumą;
- 2) įslaptintą informaciją privalo gabenti taip, kad atsitiktiniai asmenys negalėtų nustatyti, jog gabenama įslaptinta informacija, ir negalėtų susipažinti su tokios informacijos turiniu.

9. Įslaptintą informaciją gabenantiems asmenims draudžiama susipažinti su gabenama įslaptinta informacija.

27 straipsnis. Įslaptintos informacijos evakuacija arba sunaikinimas karo, nepaprastosios padėties ar ekstremaliųjų situacijų atveju

1. Paslapčių subjektai, tiekėjai turi patvirtinti įslaptintos informacijos evakuacijos arba sunaikinimo planus karo, nepaprastosios padėties ar ekstremaliųjų situacijų atveju.

2. Evakuacijos arba sunaikinimo planuose turi būti nustatyta įslaptintos informacijos evakuacijos arba sunaikinimo eilės tvarka iškilus realiai grėsmei, kad įslaptinta informacija gali būti prarasta, sugadinta ar atskleista. Pirmiausia evakuojama arba naikinama aukštesnę slaptumo žymą turinti įslaptinta informacija.

3. Įslaptintą informaciją naikinant karo, nepaprastosios padėties ar ekstremaliųjų situacijų atveju netaikomi šio įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 7 punkto, 2 dalies 6 punkto ir 3 dalies 5 punkto reikalavimai.

28 straipsnis. Įslaptintų dokumentų projektų administravimo reikalavimai

1. Dokumentų projektai, kuriuose esanti informacija žymėtina slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ ir „Konfidencialiai“, rengiami ir laikomi I ar II klasės saugumo zonoje, dokumentų projektai, kuriuose esanti informacija žymėtina slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, – administracinėje, I ar II klasės saugumo zonoje. Dokumentų projektai tarnybos užduočių vykdymo, karinių operacijų, mokymų, pratybų metu paslapčių subjekto vadovo arba jo įgalioto asmens sprendimu gali būti rengiami ar laikomi ir kitose vietose, kurios nėra priskirtos saugumo zonai, kai jose taikomos fizinės apsaugos priemonės, užtikrinančios įslaptintos informacijos apsaugą.

2. Dokumentų projektai, kuriuose esanti informacija žymėtina slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ ir „Konfidencialiai“, perduodami ir gaunami fiksuojant priemones, kurios nustato informacijos siuntėją ir gavėją. Šie įslaptintų dokumentų projektai kitiems paslapčių subjektams perduodami tik turint rašytinį paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sutikimą.

3. Įslaptintų dokumentų projektai spausdinami, kopijuojami, verčiami, daromi nuorašai, išrašai, naikinami, informacija perkeliama į kitus dokumentus ar ĮRIS dokumento projekto rengėjo sprendimu. Dokumentų projektai, kuriuose esanti informacija žymėtina slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ ir „Konfidencialiai“, spausdinami, kopijuojami, naikinami nustatant asmenį, atlikusį nurodytą veiksmą.

29 straipsnis. Už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingo asmens funkcijos įslaptintos informacijos administravimo srityje

Už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingas asmuo:

- 1) organizuoja įslaptintos informacijos apskaitą ir kontroliuoja (prižiūri) jos apyvartą;
- 2) atrenka įslaptintą informaciją naikinti, išslaptinti arba pratęsti tokios informacijos įslaptinimo terminą;
- 3) perduoda įslaptintą informaciją vykdytojams ir paslapčių subjektams;
- 4) informuoja paslapčių subjektus apie įslaptintos informacijos slaptumo žymų keitimą, išslaptinimą ar įslaptinimo termino pratęsimą;
- 5) paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu supažindina kitų paslapčių subjektų įgaliotus asmenis su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ ar „Konfidencialiai“;
- 6) organizuoja įslaptintos informacijos inventorizaciją;
- 7) organizuoja įslaptintų dokumentų naikinimą;
- 8) užtikrina, kad su įslaptinta informacija susipažintų tik atitinkamus leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ar teisę dirbti arba susipažinti su įslaptinta informacija,

žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, turintys asmenys ir būtų griežtai laikomasi principo „Būtina žinoti“;

9) užtikrina, kad įslaptintos informacijos, su kuria asmuo dirba ar susipažįsta, slaptumo žyma nebūtų aukštesnė už nurodytą šiam asmeniui suteiktame leidime dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

ĮSLAPTINTOS INFORMACIJOS FIZINĖ APSAUGA

30 straipsnis. Fizinės apsaugos įgyvendinimas

1. Paslapčių subjekto vadovas arba jo įgaliotas asmuo, tiekėjas, atsižvelgdami į disponuojamos įslaptintos informacijos slaptumo žymą, jos formą ir apimtį, privalo patalpas, teritorijas, kuriose dirbama su įslaptinta informacija ar ji saugoma, suskirstyti į saugumo zonas ir jose įdiegti fizines apsaugos priemones, užtikrinančias įslaptintos informacijos apsaugą.

2. Paslapčių subjekto vadovo arba jo įgalioto asmens sprendimu tarnybos užduočių vykdymo, karinių operacijų, mokymų, pratybų metu su įslaptinta informacija galima dirbti ar susipažinti, o karo, nepaprastosios padėties ar ekstremaliųjų situacijų atveju ją saugoti patalpose, teritorijose ir kitose vietose, kurios nėra priskirtos saugumo zonai, kai jose taikomos įslaptintos informacijos apsaugą užtikrinančios fizinės apsaugos priemonės.

3. Su įslaptinta informacija dirbti, susipažinti ar ją saugoti galima tik tokiose patalpose, teritorijose ir kitose vietose, kurios yra pripažintos tinkamomis saugoti atitinkama slaptumo žyma pažymėtą įslaptintą informaciją ar su ja dirbti.

4. Patalpų, teritorijų ir kitų vietų įvertinimą atlieka ir jas pripažįsta tinkamomis saugoti įslaptintą informaciją ar su ja dirbti:

1) Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas prie Krašto apsaugos ministerijos, jeigu vertinamos krašto apsaugos sistemos institucijų ir jų tiekėjų patalpos ir teritorijos;

2) vidaus reikalų ministro įgalioti padaliniai, jeigu vertinamos vidaus reikalų sistemos institucijų ir jų tiekėjų patalpos ir teritorijos;

3) Valstybės saugumo departamentas, jeigu vertinamos kitų paslapčių subjektų ar jų tiekėjų patalpos ir teritorijos;

4) paslapčių subjekto vadovo įgalioti asmenys, jeigu vertinamos saugumo zonai nepriskirtos patalpos, teritorijos ar kitos vietos dėl jų pripažinimo tinkamomis dirbti, susipažinti su įslaptinta informacija tarnybos užduočių vykdymo, karinių operacijų, mokymų, pratybų metu ar šią informaciją saugoti karo, nepaprastosios padėties ar ekstremaliųjų situacijų atveju.

5. Asmenys, vykdantys įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“ arba „Konfidencialiai“, fizinę apsaugą, privalo turėti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima ne žemesne, negu aukščiausia toje patalpoje, teritorijoje ar kitoje vietoje saugomos informacijos, prie kurios jie gali tiesiogiai prieiti, slaptumo žyma.

31 straipsnis. Fizinės apsaugos reikalavimai

1. Teritorijos ir patalpos, kuriose dirbama su įslaptinta informacija ar ji saugoma, skirstomos į administracinę, II ir I klasių saugumo zonas.

2. Administracinei saugumo zonai keliami šie reikalavimai:

- 1) kontroliuojamas asmenų ir transporto priemonių patekimas;
- 2) įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, išskyrus elektronines laikmenas, kuriose įslaptinta informacija laikoma užšifruota Nacionalinės komunikacijų apsaugos tarnybos patvirtintais kriptografiniais metodais ir produktais, laikoma rakinamuose metalinėse spintose arba seifuose.

3. II klasės saugumo zonai keliami šie reikalavimai:

- 1) į zoną patenkama tik per administracinę saugumo zoną;
- 2) kontroliuojamas asmenų patekimas ir judėjimas;
- 3) į zoną gali patekti tik asmenys, turintys leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima ne žemesne negu aukščiausia toje saugumo zonoje saugomos informacijos slaptumo žyma. Kitus asmenis turi lydėti už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingas asmuo;

4) įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Slaptai“ arba „Visiškai slaptai“, turi būti laikoma seifuose. Įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Konfidencialiai“, laikoma rakinamuose metalinėse spintose arba seifuose. Įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, laikoma rakinamuose biuro balduose, metalinėse spintose arba seifuose. Šie reikalavimai netaikomi elektroninėms laikmenoms, kuriose įslaptinta informacija laikoma užšifruota Nacionalinės komunikacijų apsaugos tarnybos patvirtintais kriptografiniais metodais ir produktais.

4. I klasės saugumo zonai keliami šie reikalavimai:

- 1) į zoną patenkama tik per administracinę arba II klasės saugumo zoną;
- 2) kontroliuojamas asmenų patekimas ir judėjimas;
- 3) į zoną gali patekti tik asmenys, turintys leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima ne žemesne negu aukščiausia toje saugumo zonoje saugomos informacijos slaptumo žyma. Kitus asmenis, užtikrinus, kad saugumo zonoje esanti įslaptinta informacija bus

apsaugota nuo neteisėto atskleidimo ar praradimo, turi lydėti už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingas asmuo;

4) į zoną negali būti įnešama vaizdo ar garso, informacijos fiksavimo ir perdavimo įranga, elektroninės laikmenos, o darbo reikmėms skirta įranga gali būti įnešama tik paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu;

5) jeigu zonoje saugoma informacija, žymima slaptumo žyma „Visiškai slaptai“, prieigose naudojamos vaizdo stebėjimo priemonės. Reikalavimas netaikomas, jeigu į zoną patenkama per II klasės saugumo zoną, kurios prieigose naudojamos vaizdo stebėjimo priemonės.

5. Paslapčių subjekto vadovo įgalioti asmenys turi teisę nustatyti asmenų, patenkančių į administracinę saugumo zoną, tapatybę, o įeinančių į I ar II saugumo zoną ir išėinančių iš jos – tikrinti turimus daiktus.

6. Saugumo zonai nepriskirtos patalpos, teritorijos ar kitos vietos, kuriose karinių operacijų, mokymų, pratybų ir tarnybos užduočių vykdymo metu dirbama, susipažįstama su įslaptinta informacija, o karo, nepaprastosios padėties ar ekstremaliųjų situacijų atveju ji saugoma, turi būti apsaugotos nuo neteisėto patekimo į jas, įslaptintos informacijos praradimo, pasiklausymo ar neteisėto susipažinimo su įslaptinta informacija. Tokiose vietose gali būti laikoma tik tokia įslaptinta informacija, kuri būtina karinių operacijų, mokymų, pratybų ir tarnybos užduotims vykdyti, taip pat karo, nepaprastosios padėties ar ekstremaliųjų situacijų atveju evakuota įslaptinta informacija.

7. Vykstant posėdžiams ir pasitarimams, kurių metu naudojama įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Visiškai slaptai“ ar „Slaptai“, be šiame straipsnyje numatytų fizinės apsaugos reikalavimų, papildomai taikomos Vyriausybės nustatytos apsaugos nuo neteisėto informacijos fiksavimo ir perdavimo priemonės. Patalpų, teritorijų ir kitų vietų patikrinimą dėl jų apsaugos nuo neteisėto informacijos fiksavimo ir perdavimo atlieka šio įstatymo 30 straipsnio 4 dalyje nurodytos institucijos.

32 straipsnis. Už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingo asmens funkcijos įgyvendinant įslaptintos informacijos fizinę apsaugą

Už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingas asmuo:

1) užtikrina, kad teritorijose, patalpose ir kitose vietose, kuriose dirbama su įslaptinta informacija ar kuriose ji saugoma, būtų įdiegtos ir tinkamai veiktų reikiamos fizinės apsaugos priemonės;

2) rengia fizinės apsaugos procedūras reglamentuojančius dokumentus, kontroliuoja (prižiūri), kaip laikomasi nustatytų procedūrų, periodiškai atlieka taikomų fizinės apsaugos priemonių patikrinimą;

3) organizuoja paslapčių subjekto darbuotojų mokymus įslaptintos informacijos apsaugos klausimais;

4) teikia paslapčių subjekto, tiekėjo vadovui ar jo įgaliotam asmeniui siūlymus dėl teritorijų ir patalpų suskirstymo į saugumo zonas;

5) praneša paslapčių subjekto, tiekėjo vadovui apie pastebėtus saugyklų, patalpų, seifų, metalinių spintų apsaugos priemonių bei instaliacijų pažeidimus ir imasi priemonių jiems pašalinti.

SEPTINTASIS SKIRSNIS

ĮSLAPTINTŲ SANDORIŲ SAUGUMAS

33 straipsnis. Įslaptinti sandoriai

1. Paslapčių subjektai, atlikdami jiems pavestas funkcijas, turi teisę sudaryti įslaptintus sandorius. Paslapčių subjektai gali pavesti sudaryti įslaptintus sandorius savo padaliniais, paslapčių subjektui pavaldžioms ar jo reguliavimo sričiai priskirtoms įstaigoms, įmonėms, kuriems yra suteiktos perkančiosios organizacijos teisės.

2. Įslaptintas sandoris gali būti sudarytas tik su tiekėju, kuriam šio įstatymo nustatyta tvarka yra išduotas tiekėjo patikimumo pažymėjimas, įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinanti pažyma arba tiekėjo leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.

3. Tiekėjas, gavęs įslaptintą sandorį vykdančios perkančiosios organizacijos sutikimą, turi teisę įslaptinto sandorio dalies vykdymui pasitelkti prekių subteikėją, paslaugų subteikėją, subrangovą, kuriems *mutatis mutandis* taikomos šio įstatymo nuostatos tiekėjams. Reikalavimas gauti įslaptintą sandorį vykdančios perkančiosios organizacijos sutikimą netaikomas pasitelkiant prekių subteikėją, paslaugų subteikėją, subrangovą įslaptinto sandorio dalims, kurias vykdant nebus susipažįstama su įslaptinta informacija, tokia informacija nebus patikėta, naudojama ar sukuriama.

4. Tiekėjams, dalyvaujantiems užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų paskelbtose atrankose dėl įslaptinto sandorio sudarymo, jeigu užsienio valstybė, Europos Sąjunga arba tarptautinė organizacija reikalauja patvirtinti jų patikimumą, taikomi šio skirsnio reikalavimai.

5. Užsienio valstybėse, su kuriomis yra sudarytos tarptautinės sutartys dėl įslaptintos informacijos abipusės apsaugos ar su kuriomis yra keičiamasi įslaptinta informacija vadovaujantis Europos Sąjungos ar NATO teisės aktais, veikiančios ir ten registruotos įmonės, įstaigos, organizacijos ar ūkine veikla užsiimantys tokių užsienio valstybių piliečiai gali dalyvauti Lietuvos Respublikos paslapčių subjektų paskelbtose atrankose sudaryti įslaptintą sandorį, kurį vykdant bus perduodama Lietuvos Respublikos įslaptinta informacija, jeigu įslaptintų sandorių saugumą užtikrinanti užsienio valstybės institucija patvirtina, kad atrankoje dalyvaujanti įmonė, įstaiga, organizacija ar fizinis asmuo yra patikimi ir atitinka tos užsienio valstybės reikalavimus, keliamus tiekėjams, sudarantiems atitinkamus įslaptintus sandorius.

6. Įslaptintas sandoris vienašališkai nutraukiamas, jeigu tiekėjas nevykdo nustatytų įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų ir tai kelia grėsmę, kad įslaptinta informacija gali būti prarasta ar neteisėtai atskleista.

7. Tiekėjas nėra laikomas įslaptintos informacijos rengėju. Visa įslaptinto sandorio metu sukurta informacija nuo jos sukūrimo momento yra laikoma Lietuvos Respublikos nuosavybe ir yra saugoma ir administruojama vadovaujantis šio įstatymo nuostatomis.

8. Paslapčių subjektas, ketinantis sudaryti įslaptintą sandorį ar sudaręs įslaptintą sandorį, privalo:

1) paskirti asmenis, atsakingus už įslaptinto sandorio sudarymo ir vykdymo metu perduotos ar sandorio vykdymo metu sukurtos įslaptintos informacijos apsaugos ir įslaptinto sandorio reikalavimų vykdymo priežiūrą;

2) organizuoti įslaptintos informacijos perdavimą tiekėjui;

3) teikti tiekėjams būtiną metodinę pagalbą įslaptintos informacijos apsaugos klausimais;

4) patvirtinti įslaptinimo žinyną, jeigu įslaptinto sandorio vykdymo metu bus sukuriama įslaptinta informacija;

5) prižiūrėti, kaip tiekėjas užtikrina perduotos ir sukurtos įslaptintos informacijos apsaugą;

6) apie tiekėjo padarytus įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų pažeidimus, dėl kurių įslaptinta informacija buvo ar galėjo būti neteisėtai atskleista ar prarasta, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo minėtų aplinkybių nustatymo dienos, pranešti Valstybės saugumo departamentui ir įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančiai institucijai;

7) per 5 darbo dienas nuo įslaptinto sandorio sudarymo pranešti įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančiai institucijai apie tokio sandorio sudarymą ir nurodyti įslaptintos informacijos, kuri sandorio metu bus perduodama ar sukuriama, aukščiausią slaptumo žymą.

9. Tiekėjas, ketinantis sudaryti įslaptintą sandorį ar sudaręs įslaptintą sandorį, privalo:

1) šio įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių įslaptintos informacijos apsaugą, nustatyta tvarka organizuoti ir vykdyti patikėtos ar įslaptinto sandorio metu sukurtos įslaptintos informacijos apsaugą;

2) užtikrinti, kad su įslaptinta informacija dirbs ar susipažins tik leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, turintys asmenys ir tik vadovaujantis principu „Būtina žinoti“;

3) paskirti už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingą asmenį (asmenis);

4) pasikeitus šio įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 3, 4, 5 punktuose nurodytai informacijai ar atsiradus 37 straipsnio 1 dalies 1, 4, 5, 8, 9, 11 punktuose nurodytoms aplinkybėms, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas apie tai informuoti Valstybės saugumo departamentą ir įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančią instituciją;

5) įvykdžius įslaptintą sandorį ar jo vykdymą nutraukus prieš terminą, paslapčių subjektui perduoti visą gautą ar įslaptinto sandorio vykdymo metu sukurtą įslaptintą informaciją ir, jeigu sandorio vykdymo metu buvo naudojama tiekėjui priklausanti ĮIRIS įslaptintai informacijai apdoroti ar perduoti, neatkuriamai ištrinti šią informaciją;

6) be paslapčių subjekto, su kuriuo buvo sudarytas įslaptintas sandoris, sutikimo neskelbti informacijos apie sudarytus ar vykdytus įslaptintus sandorius;

7) apie visus įvykusius įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų pažeidimus, dėl kurių įslaptinta informacija buvo ar galėjo būti neteisėtai atskleista ar prarasta, arba kilus įtarimų, kad tokie pažeidimai buvo padaryti, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nuo minėtų aplinkybių atsiradimo dienos, pranešti paslapčių subjekto už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingam asmeniui, Valstybės saugumo departamentui ir įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančiai institucijai;

8) vykdyti įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančių institucijų teisėtus reikalavimus;

9) ne vėliau kaip per 5 darbo dienas pranešti paslapčių subjekto už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingam asmeniui ir įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančiai institucijai apie sutarties su įslaptinto sandorio dalį vykdančiu prekių subteikėju, paslaugų subteikėju, subrangovu nutraukimą, taip pat apie darbo santykių nutraukimą su paslapčių subjekto darbuotojais, kuriems yra išduoti leidimai dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba suteikta teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“.

34 straipsnis. Įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančios institucijos

1. Tiekėjų patikimumą ir atitiktį reikalavimams, keliamiems įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugai vertina ir įslaptintos informacijos apsaugos priežiūrą atlieka:

1) Valstybės saugumo departamentas, išskyrus šios dalies 2 ir 3 punktuose numatytus atvejus;

2) Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas prie Krašto apsaugos ministerijos – krašto apsaugos sistemos institucijoms sudarant ir vykdant įslaptintus sandorius;

3) vidaus reikalų ministro įgalioti padaliniai – vidaus reikalų sistemos institucijoms sudarant ir vykdant įslaptintus sandorius.

2. Įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančios institucijos pareigūnai, vykdydami įslaptintos informacijos apsaugos priežiūrą, turi šio įstatymo 47 straipsnio 7 dalyje numatytas teises.

3. Įslaptintų sandorių saugumą užtikrinanti institucija privalo užtikrinti komercinių paslapčių, kurias ji sužinojo vykdydama tiekėjo patikimumo įvertinimą ar įslaptintos informacijos apsaugos priežiūrą įslaptintų sandorių metu, saugumą.

35 straipsnis. Tiekėjo patikimumo pažymėjimo ar įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinančios pažymos išdavimas

1. Tiekėjai, siekiantys gauti tiekėjo patikimumo pažymėjimą, kreipdamiesi į įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančią instituciją, privalo pateikti:

1) prašymą inicijuoti tiekėjo tikrinimo procedūrą;

2) tiekėjo užpildytą įslaptintų sandorių saugumo klausimyną;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3255](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15770

3) tiekėjo administracijos vadovo, vyriausiojo buhalterio arba buhalterinę apskaitą tvarkančio padalinio vadovo ar tikrinamo tiekėjo buhalterinę apskaitą tvarkančio kito asmens, už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingų asmenų, juos pavaduojančių asmenų ir darbuotojų ar įgaliotų asmenų, kurie dalyvaus rengiant ir teikiant komercinius pasiūlymus paslapčių subjektams dėl įslaptintų sandorių sudarymo, užpildytus klausimynus;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3255](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15770

4) informaciją, reikalingą patalpoms, kuriose numatoma dirbti su įslaptinta informacija ar tokią informaciją saugoti, įvertinti dėl jų pripažinimo tinkamomis dirbti su įslaptinta informacija ar tokią informaciją saugoti;

5) informaciją, reikalingą įteisinti ĮIRIS.

2. Tiekėjai, siekiantys gauti įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinančią pažymą, kreipdamiesi į įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančią instituciją, privalo pateikti šio straipsnio 1 dalies 1, 3, 4, 5 punktuose nurodytą informaciją.

3. Informacija, nurodyta šio straipsnio 1 dalies 4 punkte, neteikiama ir tiekėjo patalpos nėra tikrinamos, jeigu įslaptintas sandoris bus vykdomas paslapčių subjekto patalpose. Informacija, nurodyta šio straipsnio 1 dalies 5 punkte, neteikiama ir tiekėjo naudojamos ĮIRIS nėra tikrinamos, jeigu vykdant įslaptintą sandorį bus naudojamos paslapčių subjektui priklausančios ĮIRIS arba ĮIRIS iš viso nebus naudojamos.

4. Tiekėjo patikimumo pažymėjimus ir įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinančias pažymas, įvertinęs įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančios institucijos išvadą, išduoda Valstybės saugumo departamentas.

5. Tiekėjo patikimumo pažymėjimai išduodami terminuotam laikotarpiui:

1) 3 metams – patikimumo pažymėjimas, suteikiantis teisę sudaryti įslaptintus sandorius, kurių metu bus susipažįstama su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Visiškai slaptai“, tokia informacija bus patikėta, naudojama ar sukuriama;

2) 5 metams – patikimumo pažymėjimas, suteikiantis teisę sudaryti įslaptintus sandorius, kurių metu bus susipažįstama su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Slaptai“ ar „Konfidencialiai“, tokia informacija bus patikėta, naudojama ar sukuriama.

6. Įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinančios pažymos išduodamos 5 metams.

7. Tiekėjo darbuotojams išduoti leidimai dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija galioja iki tiekėjui išduoto tiekėjo patikimumo pažymėjimo galiojimo termino pabaigos, tačiau ne ilgiau, negu nustatyta šio įstatymo 17 straipsnio 5 dalyje. Tiekėjo darbuotojams teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikiama ne ilgesniam terminui, negu galioja tiekėjui išduota įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinanti pažyma, arba iki darbo santykių nutraukimo.

36 straipsnis. Tiekėjo patikimumo ar atitikties įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimams įvertinimas

1. Vertinant tiekėjo, pretenduojančio gauti tiekėjo patikimumo pažymėjimą, patikimumą, yra tikrinama:

1) tiekėjo kapitalo ir valdymo struktūra, kapitalo kilmė, savininkai ir teisinė registracija;
 2) tiekėjo darbuotojų, savininkų ar valdymo organų narių padarytos nusikalstamos veikos;

3) tiekėjo verslo ryšiai, tiekėjo – juridinio asmens patronuojamosios įmonės, tiekėjo – juridinio asmens dalyvių, turinčių ne mažiau kaip 1/3 balsų dalyvių susirinkime, tiekėjo vadovo, tiekėjo valdymo organo narių, vyriausiojo buhalterio arba buhalterinę apskaitą tvarkančio padalinio vadovo ar buhalterinę apskaitą tvarkančio subjekto (asmens) (toliau – tiekėjas ar su juo susiję asmenys) ryšiai su asmenimis, turinčiais teistumą už nusikalstamas veikas, padarytas organizuotos grupės ar nusikalstamo susivienijimo, arba asmenimis, kuriems taikomos organizuoto nusikalstamumo prevencijos priemonės pagal Lietuvos Respublikos organizuoto nusikalstamumo prevencijos įstatymą, ryšiai su užsienio valstybių saugumo ir (ar) žvalgybos tarnybomis, kurių veikla yra priešiška Lietuvos valstybės interesams;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3073](#), 2020-06-23, paskelbta TAR 2020-06-29, i. k. 2020-14348

4) įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų įgyvendinimas;

5) tiekėjo darbuotojų, kurie pretenduoja gauti leidimą dirbti arba susipažinti su įslaptinta informacija ar teisę dirbti arba susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, patikimumas.

2. Vertinant tiekėjo atitiktį reikalavimams, keliamiems įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugai, yra tikrinama:

1) įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų įgyvendinimas;

2) tiekėjo darbuotojų, kurie pretenduoja gauti teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, patikimumas.

3. Tiekėjo darbuotojus, išskyrus šio straipsnio 3¹ dalyje nurodytus atvejus, dėl leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išdavimo arba dėl teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikimo tikrina ir jiems tokius leidimus išduoda arba teisę suteikia Valstybės saugumo departamentas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-437](#), 2017-06-13, paskelbta TAR 2017-06-19, i. k. 2017-10253

3¹. Kai krašto apsaugos sistemos institucijos sudaro įslaptintus sandorius su Lietuvos šaulių sąjunga, šaulius dėl leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išdavimo tikrina Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas prie Krašto apsaugos ministerijos, o leidimus išduoda krašto apsaugos ministras ar jo įgaliotas asmuo. Jeigu sudarant įslaptintus sandorius su Lietuvos šaulių sąjunga šauliams yra reikalinga teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta

informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, juos tikrina ir šią teisę suteikia krašto apsaugos ministras ar jo įgaliotas asmuo.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-437](#), 2017-06-13, paskelbta TAR 2017-06-19, i. k. 2017-10253

4. Tiekėjo patalpas, kuriose numatoma dirbti su įslaptinta informacija ar tokią informaciją saugoti, vertina ir leidimą tokiose patalpose dirbti su įslaptinta informacija ar tokią informaciją saugoti išduoda šio įstatymo 34 straipsnio 1 dalyje nurodytos institucijos.

5. Tiekėjo ĮRIS, kuriose numatoma apdoroti įslaptintą informaciją ar kuriomis numatoma tokią informaciją perduoti, įslaptintų sandorių saugumą užtikrinančios institucijos prašymu vertina ir leidimus naudoti ĮRIS išduoda Saugumo priežiūros tarnybos funkcijas vykdanči institucija arba žinybinė saugumo priežiūros tarnyba.

6. Sprendimas dėl tiekėjo patikimumo pažymėjimo išdavimo turi būti priimtas ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo prašymo inicijuoti tiekėjo tikrinimo procedūrą dienos. Jeigu iš institucijų ar specialistų tikrinimui reikalingos informacijos ar išvadų negauta, šis terminas pratęsiamas Valstybės saugumo departamento vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu, bet ne ilgiau kaip vienam mėnesiui. Tiekėjo atitiktis reikalavimams, keliamiems įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugai, privalo būti patikrinta ir sprendimas dėl pažymos išdavimo turi būti priimtas ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo prašymo inicijuoti tiekėjo tikrinimo procedūrą dienos. Jeigu iš institucijų ar specialistų tikrinimui reikalingos informacijos ar išvadų negauta, šis terminas pratęsiamas Valstybės saugumo departamento vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu, bet ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Jeigu nėra priimtas sprendimas dėl leidimo naudoti ĮRIS išdavimo, tiekėjo tikrinimo terminas gali būti pratęsiamas iki šio sprendimo priėmimo dienos.

7. Įslaptintų sandorių saugumą užtikrinanti institucija, atlikdama tiekėjo patikimumo ar atitikties įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimams vertinimą, turi teisę neatlygintinai gauti visą informaciją, susijusią su tiekėjo ir jo darbuotojų patikimumo įvertinimu, iš valstybės registrų (kadastrų), klasifikatorių ir kitų duomenų bankų, valstybės, savivaldybės institucijų, kitų įmonių, įstaigų, organizacijų, juridinių ir fizinių asmenų.

37 straipsnis. Tiekėjo patikimumo pažymėjimo ar įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinančios pažymos neišdavimo sąlygos

1. Tiekėjo patikimumo pažymėjimas neišduodamas, jeigu patikrinimo metu nustatoma, kad:

- 1) tiekėjas yra registruotas ne Lietuvos Respublikoje;
- 2) tiekėjas, teikdamas šio įstatymo 35 straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją, pateikė suklastotus, melagingus duomenis arba nuslėpė duomenis, galinčius turėti įtakos vertinant tiekėjo patikimumą;
- 3) tiekėjas veikia mažiau negu 6 mėnesius;
- 4) tiekėjas ar su juo susiję asmenys buvo nuteisti už nusikaltimus Lietuvos valstybės nepriklausomybei, teritorijos vientisumui ir konstitucinei santvarkai, nepaisant to, ar teistumas išnyko, ar buvo panaikintas;
- 5) dėl tiekėjo per pastaruosius 5 metus buvo priimtas ir įsiteisėjęs apkaltinamasis nuosprendis už tyčines nusikalstamas veikas žmogaus gyvybei, nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams, ekonomikai ir verslo tvarkai, finansų sistemai, visuomenės saugumui, valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams, valdymo tvarkai arba su tiekėju susiję asmenys turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą už šias veikas;
- 6) turima duomenų, patvirtinančių, kad tiekėjas ar su juo susiję asmenys yra susiję su teroristų finansavimu;
- 7) turima duomenų, patvirtinančių, kad tiekėjas ar su juo susiję asmenys dėl Lietuvos Respublikai priešišku interesu yra bendradarbiavę, bendradarbiauja ar palaiko ryšius su užsienio valstybės žvalgybos ir (ar) saugumo tarnyba arba su asmenimis, bendradarbiaujančiais ar palaikančiais ryšius su užsienio valstybės žvalgybos ir (ar) saugumo tarnyba;
- 8) turima duomenų, patvirtinančių, kad tiekėjas ar su juo susiję asmenys atliko veiksmus, kurie prieštarauja Lietuvos Respublikos tarptautinėms sutartims, tarptautinėms sankcijoms, įgyvendinamoms pagal Lietuvos Respublikos ekonominių ir kitų tarptautinių sankcijų įgyvendinimo įstatymą;
- 9) turima duomenų, patvirtinančių, kad tiekėjas, tiekėjo – juridinio asmens patronuojamoji įmonė, tiekėjo – juridinio asmens dalyvis, turintis ne mažiau kaip 1/3 balsų dalyvių susirinkime, per pastaruosius 3 metus buvo pažeidę Lietuvos Respublikos strateginių prekių kontrolės įstatymo reikalavimus;
- 10) asmenys, nurodyti šio įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 3 punkte, neatitinka reikalavimų, keliamų išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba suteikiant teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, ir jų negalima pakeisti kitais asmenimis;
- 11) tiekėjo – juridinio asmens dalyvis, turintis ne mažiau kaip 1/3 balsų dalyvių susirinkime, yra registruotas ne Europos Sąjungos ar NATO valstybėse narėse, ne valstybėse, pasirašiusiose Europos ekonominės erdvės sutartį, arba ne valstybėse, su kuriomis Lietuvos

Respublika sudariusi sutartį dėl įslaptintos informacijos abipusės apsaugos, ir Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija nepriėmė sprendimo dėl tokio tiekėjo patikimumo pažymėjimo išdavimo;

12) tiekėjas nėra įvykđęs įslaptintos informacijos apsaugos užtikrinimo reikalavimų;

13) tiekėjui dėl jo kaltės anksčiau buvo atsisakyta išduoti tiekėjo patikimumo pažymėjimą, buvo panaikintas išduotas tiekėjo patikimumo pažymėjimas ir nėra pašalintos tokio pažymėjimo neišdavimo arba panaikinimo priežastys;

14) tiekėjo patikimumo vertinimo metu surinkti faktai kelia abejonių dėl tiekėjo patikimumo užtikrinant įslaptintos informacijos saugumą.

2. Jeigu dėl nusikalstamų veikų, nurodytų šio straipsnio 1 dalies 4 ir 5 punktuose, tiekėjui ar su juo susijusiems asmenims yra įteiktas pranešimas apie įtarimą atliekamame ikiteisminiame tyrime ar dėl tokių veikų yra surašytas kaltinamasis aktas, ar prokuroro pareiškimas teismui dėl proceso užbaigimo teismo baudžiamuoju įsakymu, ar dėl bylos nagrinėjimo pagreitinto proceso tvarka, tiekėjo patikimumo įvertinimo procesas sustabdomas tol, kol ikiteisminis tyrimas nutraukiamas, įsiteisėja teismo nuosprendis, leidžiantis priimti sprendimą dėl tiekėjo patikimumo pažymėjimo išdavimo.

3. Įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinanti pažyma neišduodama, jeigu patikrinimo metu nustatoma, kad:

1) tiekėjas yra registruotas ne Lietuvos Respublikoje;

2) asmenys, nurodyti šio įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 3 punkte, neatitinka reikalavimų, keliamų suteikiant teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, ir jų negalima pakeisti kitais asmenimis;

3) tiekėjas nėra įvykđęs įslaptintos informacijos apsaugos užtikrinimo reikalavimų.

4. Valstybės saugumo departamento sprendimai neišduoti tiekėjo patikimumo pažymėjimo ar įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinančios pažymos gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

38 straipsnis. Tiekėjo patikimumo pažymėjimo ar įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinančios pažymos panaikinimas ir įslaptinto sandorio nutraukimas

1. Išduotas tiekėjo patikimumo pažymėjimas ar įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinanti pažyma panaikinama ir sudarytas įslaptintas sandoris nutraukiamas, kai:

1) tiekėjas ar jo darbuotojas šiurkščiai pažeidė nustatytus įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimus ir tai lėmė tiekėjui patikėtoms įslaptintos informacijos neteisėtą atskleidimą ar praradimą arba sukėlė įslaptintos informacijos praradimo ar neteisėto atskleidimo grėsmę arba tiekėjas ar jo darbuotojas ne mažiau kaip du kartus pažeidė nustatytus įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimus;

2) paaiškėja bent viena šio įstatymo 37 straipsnio 1 ar 3 dalyje nurodyta aplinkybė.

2. Valstybės saugumo departamentas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo informacijos apie šio straipsnio 1 dalyje numatytas aplinkybes gavimo ar paaiškėjimo dienos panaikina tiekėjo patikimumo pažymėjimą ar įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinančią pažymą ir apie tai informuoja įslaptintą sandorį sudariusį paslapčių subjektą.

3. Įslaptintą sandorį sudaręs paslapčių subjektas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio straipsnio 2 dalyje nurodytos informacijos gavimo dienos nutraukia sudarytą įslaptintą sandorį.

4. Panaikinus tiekėjo patikimumo pažymėjimą ar įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinančią pažymą, sudarytas įslaptintas sandoris gali būti nenutraukiamas (išskyrus atvejus, kai nustatomos šio įstatymo 37 straipsnio 1 dalies 6, 7, 8, 9 punktuose nurodytos aplinkybės), jeigu sandoris jau baigiamas vykdyti ir žala dėl sandorio nutraukimo būtų neproporcingai didesnė negu galima grėsmė įslaptintai informacijai. Sprendimą leisti baigti vykdyti įslaptintą sandorį, susijusį su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“, „Slaptai“, „Konfidencialiai“, paslapčių subjekto teikimu priima Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija, o sandorį, susijusį su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, – įslaptintų sandorių saugumą užtikrinanti institucija.

5. Valstybės saugumo departamento sprendimai panaikinti išduotą tiekėjo patikimumo pažymėjimą ar įslaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, apsaugos reikalavimų atitiktį patvirtinančią pažymą gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

39 straipsnis. Įslaptintų sandorių sudarymas su fiziniu asmeniu

1. Įslaptintus sandorius sudaryti ir vykdyti gali fizinis asmuo, kuriam yra išduotas tiekėjo leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija. Tiekėjo leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išduodamas, jeigu asmuo atitinka šiame įstatyme nustatytas sąlygas leidimui dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išduoti ar teisei dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, suteikti.

2. Jeigu įslaptintas sandoris bus vykdomas fiziniam asmeniui priklausančiose patalpose ir (ar) įslaptintai informacijai apdoroti ar perduoti bus naudojamos fiziniam asmeniui priklausančios ĮRIS, taikomi šio įstatymo 36 straipsnio 4 ir 5 dalių reikalavimai.

3. Tiekėjo leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išduoda Valstybės saugumo departamentas.

4. Tiekėjo leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išduodamas terminuotam laikotarpiui:

1) 3 metams – leidimas, suteikiantis teisę sudaryti įslaptintus sandorius, kurių metu bus susipažįstama su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Visiškai slaptai“, ar tokia informacija bus sukuriama;

2) 5 metams – leidimas, suteikiantis teisę sudaryti įslaptintus sandorius, kurių metu bus susipažįstama su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Slaptai“, „Konfidencialiai“, „Riboto naudojimo“, ar tokia informacija bus sukuriama.

5. Fiziniam asmeniui, sudariusiam įslaptintą sandorį, yra taikomi šio įstatymo 33 straipsnio 9 dalies 1, 5–8 punktų reikalavimai.

6. Šio įstatymo nustatyta tvarka panaikinus tiekėjo leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, su tokiu tiekėju sudaryti įslaptinti sandoriai nutraukiami.

7. Valstybės saugumo departamento sprendimas panaikinti tiekėjo leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS

ĮSLAPTINTOS INFORMACIJOS RYŠIŲ IR INFORMACINIŲ SISTEMŲ APSAUGA

40 straipsnis. Žinybinė saugumo priežiūros tarnyba

1. Paslapčių subjektai turi teisę paskirti ar įsteigti žinybines saugumo priežiūros tarnybas.
2. Saugumo priežiūros tarnybos funkcijas atliekanti institucija koordinuoja žinybinių saugumo priežiūros tarnybų veiklą, susijusią su ĮRIS apsaugos priežiūra ir leidimų naudoti ĮRIS išdavimu.

41 straipsnis. ĮRIS įteisinimas

1. Apdoroti ir perduoti įslaptintą informaciją galima tik įteisintomis ĮRIS. ĮRIS laikoma įteisinta, kai paslapčių subjektui, paslapčių subjektui pavaldžiai ar jo reguliavimo sričiai priskirtai įstaigai, įmonei, tiekėjui yra išduodamas leidimas naudoti ĮRIS. Leidimą naudoti ĮRIS išduoda Saugumo priežiūros tarnybos funkcijas atliekanti institucija ar žinybinė saugumo

priežiūros tarnyba. Sprendimas dėl leidimo naudoti ĮIRIS išdavimo turi būti priimtas ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo dokumentų, reikalingų leidimui gauti, gavimo Saugumo priežiūros tarnybos funkcijas atliekančioje institucijoje ar žinybinėje saugumo priežiūros tarnyboje dienos.

2. Jeigu nėra galimybių įslaptintą informaciją apdoroti ir perduoti šio straipsnio 1 dalyje nurodytose įteisintose ĮIRIS, paslapčių subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu įslaptinta informacija apdorojama ir perduodama užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų, su kuriomis Lietuvos Respublika yra pasirašiusi sutartis dėl įslaptintos informacijos abipusės apsaugos, valdomomis ĮIRIS, kurios yra atitinkamai pripažintos tinkamomis apdoroti ir perduoti įslaptintą informaciją ir dėl kurių naudojimo yra sudaryti susitarimai.

42 straipsnis. ĮIRIS saugumo reikalavimai

1. ĮIRIS saugumui naudojamos apsaugos priemonės turi užtikrinti:
  - 1) apdorojamos ar perduodamos įslaptintos informacijos slaptumą;
  - 2) galimybę nustatyti ĮIRIS naudotojų tapatybę;
  - 3) apdorojamos ar perduodamos įslaptintos informacijos bei ĮIRIS paslaugų ir išteklių vientisumą ir prieinamumą teisėtiems naudotojams;
  - 4) tyčinių ar atsitiktinių ĮIRIS apdorojamos ar perduodamos įslaptintos informacijos ir ĮIRIS paslaugų bei išteklių slaptumo, vientisumo arba prieinamumo pažeidimų fiksavimą;
  - 5) ĮIRIS sujungimo kontrolę;
  - 6) ĮIRIS esančių apsaugos mechanizmų tinkamumo įvertinimą ir patikrinimą;
  - 7) ĮIRIS naudotojų veiksmų, susijusių su ĮIRIS paslaugų naudojimu ir elektroninių įslaptintų dokumentų tvarkymu, fiksavimą.

2. ĮIRIS turi būti įdiegti apsaugos mechanizmai ir saugumo valdymo procedūros, trukdančios atsirasti saugumo pažeidimams, aptinkančios atsiradusius saugumo pažeidimus, atkuriančios saugumo pažeidimų paveiktą įslaptintos informacijos ir ĮIRIS paslaugų bei išteklių slaptumą, vientisumą ir prieinamumą teisėtiems naudotojams.

3. Visi ĮIRIS įrengimo ir pakeitimo darbai turi būti atliekami dalyvaujant ir darbus prižiūrint už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingam asmeniui. Asmenys, atliekantys ĮIRIS techninę priežiūrą, privalo turėti leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima aukščiausia tokioje ĮIRIS apdorojamos ar perduodamos informacijos slaptumo žyma.

43 straipsnis. Įslaptintos informacijos perdavimas ĮIRIS

1. Perduodant įslaptintą informaciją ĮIRIS, turi būti užtikrintas perduodamos įslaptintos informacijos slaptumas, vientisumas, prieinamumas teisėtiems naudotojams.

2. ĮIRIS perduodant įslaptintą informaciją, jos slaptumas turi būti užtikrintas įgyvendinant telekomunikacijų apsaugos reikalavimus ir naudojant Nacionalinės komunikacijų apsaugos tarnybos patvirtintus kriptografinius metodus ir (ar) produktus.

3. Kriptografines priemones administruoja Nacionalinė šifrų paskirstymo tarnyba ir jos prižiūrimi paslapčių subjektai.

4. Įslaptintą informaciją draudžiama perduoti viešaisiais ryšių tinklais neužšifruotą, išskyrus šio straipsnio 5 dalyje nustatytus atvejus.

5. Jeigu paskelbus karo ar nepaprastą padėtį nėra galimybių užšifruoti informaciją, o pristatymo greitis yra svarbesnis negu galimas tokios informacijos atskleidimo pavojus, paslapčių subjekto, paslapčių subjekto padalinio, paslapčių subjektui pavaldžios ar jo reguliavimo sričiai priskirtos įstaigos, įmonės, disponuojančios įslaptinta informacija, vadovo sprendimu įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Riboto naudojimo“, „Konfidencialiai“ ir „Slaptai“, perduodama viešaisiais ryšių tinklais neužšifruota.

6. Kriptografinių produktų, mechanizmų ir įslaptintos informacijos apsauga turi atitikti žalos, kurią gali sukelti įslaptintos informacijos neteisėtas atskleidimas, dydį.

44 straipsnis. Įslaptintai informacijai įrašyti skirtų laikmenų apsauga

Visos įslaptintai informacijai įrašyti skirtos laikmenos turi būti administruojamos pagal jose esančios aukščiausia slaptumo žyma žymimos informacijos apsaugos reikalavimus.

45 straipsnis. Už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingo asmens funkcijos organizuojant ĮIRIS apsaugą

Už įslaptintos informacijos apsaugą atsakingas asmuo privalo:

1) užtikrinti apsaugos priemonių įdiegimą, veikimą ir priežiūrą darbo vietose, turinčiose ĮIRIS elementų;

2) užtikrinti, kad pasitelkiant ĮIRIS techninę priežiūrą vykdančius subjektus būtų sudaryti telekomunikacijų planai ir schemos ir juose nurodyta laidų, kabelių lokalizacijos vieta, jų skaičius, tipai, numeriai;

3) vadovaudamasis ĮIRIS saugumo reikalavimais, rengti, įgyvendinti ir kontroliuoti (prižiūrėti) paslapčių subjekto, tiekėjo ĮIRIS saugumo valdymo procedūras ir su jomis periodiškai supažindinti ĮIRIS administratorius ir naudotojus;

4) parengti dokumentus, reikalingus leidimui naudoti ĮIRIS gauti, organizuoti šio leidimo gavimą;

5) užtikrinti, kad ĮIRIS naudotusi asmenys, turintys teisę susipažinti su ĮIRIS apdorojama ar perduodama įslaptinta informacija, taip pat kontroliuoti (prižiūrėti) ĮIRIS naudotojų veiksmus;

6) vykdyti ĮIRIS naudotojams suteiktų slaptažodžių ir (ar) naudotojų tapatybės nustatymo įrenginių administravimo kontrolę (priežiūrą);

7) organizuoti įslaptintai informacijai įrašyti skirtų laikmenų administravimą;

8) organizuoti ir tikrinti sisteminių rezervinių ĮIRIS informacijos kopijavimą ir atkūrimą;

9) tikrinti surinktą informaciją apie įvykius (procesų klaidas, neteisėtus naudotojus ir ĮIRIS veiklą);

10) pranešti paslapčių subjekto, tiekėjo vadovui ar jo įgaliotam asmeniui apie visus žinomus paslapčių subjekto, tiekėjo ĮIRIS apsaugos trūkumus, įvykusius pažeidimus ir imtis priemonių jiems pašalinti.

DEVINTASIS SKIRSNIS

ĮSLAPTINTOS INFORMACIJOS APSAUGOS KONTROLĖ

46 straipsnis. Įslaptintos informacijos inventorizacija

1. Įslaptintos informacijos inventorizacijos tikslas – nustatyti, ar Lietuvos Respublikos įslaptinta informacija ir užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų Lietuvai perduota įslaptinta informacija, kuria disponuoja paslapčių subjektas, nėra prarasta, sugadinta ar neteisėtai sunaikinta.

2. Įslaptintą informaciją inventorizuoja paslapčių subjekto vadovo įgalioti asmenys.

3. Įslaptinta informacija inventorizuojama tokiu periodiškumu:

1) įslaptinta informacija, žymima slaptumo žymomis „Visiškai slaptai“ ir „Slaptai“, – kartą per metus;

2) įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Konfidencialiai“, – kartą per 3 metus.

4. Įslaptintos informacijos, pažymėtos slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, inventorizacijos periodiškumą nustato paslapčių subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo.

5. Laikoma, kad įslaptinta informacija nėra prarasta, sugadinta, neteisėtai sunaikinta, jeigu:

1) įslaptintą informaciją galima pamatyti;

2) įslaptinta informacija yra perduota kitam paslapčių subjektui ar tiekėjui;

3) įslaptinta informacija yra išslaptinta ar sunaikinta.

6. Inventorizacijos išvados įforminamos aktu, kurį tvirtina paslapčių subjekto vadovas arba jo įgaliotas asmuo.

47 straipsnis. Įslaptintos informacijos apsaugos būklės tikrinimas

1. Įslaptintos informacijos apsaugos būklės tikrinimo tikslas – nustatyti, ar paslapčių subjektai, paslapčių subjektams pavaldžios ar jų reguliavimo sričiai priskirtos įstaigos, įmonės vykdo įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimus.

2. Lietuvos Respublikos įslaptintos informacijos apsaugos būklės tikrinimą atlieka:

- 1) Valstybės saugumo departamentas – paslapčių subjektuose;
- 2) paslapčių subjektai ar jų vadovų įgalioti asmenys – paslapčių subjektams pavaldžiose ar jų reguliavimo sričiai priskirtose įstaigose, įmonėse, kurioms nesuteiktas paslapčių subjekto statusas ir kuriose dirbama su įslaptinta informacija ar saugoma įslaptinta informacija.

3. Paaiškėjus ar kilus įtarimų, kad paslapčių subjektams pavaldžiose ar jų reguliavimo sričiai priskirtose įstaigose, įmonėse, kurioms nesuteiktas paslapčių subjekto statusas ir kuriose dirbama su įslaptinta informacija ar ji saugoma, yra nesilaikoma įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų, Valstybės saugumo departamentas turi teisę atlikti įslaptintos informacijos apsaugos būklės tikrinimą tokiose paslapčių subjektams pavaldžiose ar jų reguliavimo sričiai priskirtose įstaigose, įmonėse.

4. Lietuvos Respublikai perduotos užsienio valstybių, Europos Sąjungos ir tarptautinių organizacijų įslaptintos informacijos apsaugos būklės tikrinimą atlieka Paslapčių apsaugos koordinavimo komisija ir, vadovaudamasi šio įstatymo 12 straipsnio 5 dalimi, Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijos įgaliotos institucijos.

5. Lietuvos Respublikos įslaptintos informacijos apsaugos būklė tikrinama ne rečiau kaip kartą per 4 metus, o Lietuvos Respublikai perduotos užsienio valstybių, Europos Sąjungos ir tarptautinių organizacijų įslaptintos informacijos apsaugos būklė – ne rečiau kaip kartą per 2 metus.

6. Asmenys, tikrinantys įslaptintos informacijos apsaugos būklę, privalo turėti leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima ne žemesne slaptumo žyma, negu disponuoja tikrinamasis paslapčių subjektas, įstaiga, įmonė.

7. Asmenys, tikrinantys įslaptintos informacijos apsaugos būklę, turi teisę:

- 1) patekti į teritorijas ir patalpas, kuriose įslaptinta informacija yra apdorojama, saugoma arba perduodama, ir įsinešti tikrinimui reikalingas technines priemones;
- 2) gauti tikrinimui atlikti reikiamą informaciją, prireikus gauti įslaptintos ir neįslaptintos informacijos kopijas, nuorašus, išrašus, daryti paslapčių subjekto elektroninėse laikmenose esančios informacijos kopijas;
- 3) iš asmenų reikalauti žodinių ir rašytinių paaiškinimų apie įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų vykdymą.

8. Įslaptintos informacijos apsaugos būklės tikrinimo rezultatai įforminami patikrinimo išvada, kurią tvirtina šio straipsnio 2 dalyje numatytų institucijų vadovai ar jų įgalioti asmenys.

9. Patikrinimo išvada pateikiama tikrintam subjektui, kuris, jeigu buvo nustatyta įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų pažeidimų, privalo per patikrinimą atlikusios institucijos nustatytą terminą pašalinti nustatytus pažeidimus ir apie tai raštu pranešti patikrinimą atlikusiai institucijai.

48 straipsnis. Įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų pažeidimų nustatymas

1. Jeigu kyla įtarimų ar paaiškėja, kad įslaptinta informacija prarasta ar neteisėtai atskleista, paslapčių subjekto vadovo pavedimu atliekamas tyrimas. Apie įtariamą ar paaiškėjusį įslaptintos informacijos praradimą ar neteisėtą atskleidimą pranešama įslaptintos informacijos rengėjui, o jeigu įtariama ar paaiškėja, kad prarasta ar neteisėtai atskleista Lietuvos Respublikai perduota užsienio valstybių, Europos Sąjungos ar tarptautinių organizacijų įslaptinta informacija, – ir Paslapčių apsaugos koordinavimo komisijai.

2. Asmenys, atliekantys tyrimą, turi šio įstatymo 47 straipsnio 7 dalyje numatytas teises.

3. Jeigu tyrimo metu nustatoma nusikalstamos veikos, administracinio teisės pažeidimo arba tarnybinio nusižengimo (drausmės pažeidimo) požymių, tyrimo išvados pateikiamos atitinkamoms valstybės institucijoms, įgaliotoms atlikti ikiteisminį tyrimą, administracinio teisės pažeidimo tyrimą arba tarnybinio nusižengimo (drausmės pažeidimo) tyrimą. Jeigu tyrimo metu pasitvirtina, kad įslaptinta informacija yra prarasta ar neteisėtai atskleista, apie tai pranešama Valstybės saugumo departamentui.

4. Paaaiškėjus įslaptintos informacijos apsaugos reikalavimų pažeidimams, kurie gali lemti ar lėmė įslaptintos informacijos praradimą ar neteisėtą atskleidimą, paslapčių subjekto vadovas privalo imtis visų reikiamų priemonių, siekdamas užkirsti kelią neigiamų pasekmių atsiradimui, sumažinti galimas grėsmes ar padarytą žalą.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-1584](#), 00.03.21, Žin., 2000, Nr.27-713 (00.03.31)
VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 15 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-1699](#), 00.05.23, Žin., 2000, Nr.45-1297 (00.06.02)
VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 5 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-1713](#), 00.06.06, Žin., 2000, Nr.50-1433 (00.06.21)
VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 14 STRAIPSNIO 2 DALIES PRIPAŽINIMO NETEKUSIA GALIOS ĮSTATYMAS
4.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-1862](#), 00.07.17, Žin., 2000, Nr.64-1932 (00.07.31)
VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 5 IR 6 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO ĮSTATYMAS
5.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-1907](#), 00.08.29, Žin., 2000, Nr.75-2274 (00.09.07)
VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 5 IR 9 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO ĮSTATYMAS
6.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-613](#), 2001-11-20, Žin., 2001, Nr. 103-3656 (2001-12-07)
VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 5 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS
7.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-813](#), 2002-03-26, Žin., 2002, Nr. 38-1360 (2002-04-10)
VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 5 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
8.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-1425](#), 2003-04-03, Žin., 2003, Nr. 38-1670 (2003-04-24)
VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 5, 9, 10 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis Įstatymas įsigalioja kartu su Lietuvos Respublikos baudžiamuoju kodeksu (Žin., 2000, Nr. [89-2741](#)) ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksu (Žin., 2002, Nr. [37-1341](#)), t. y. nuo 2003 m. gegužės 1 d.
9.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-1603](#), 2003-06-05, Žin., 2003, Nr. 61-2759 (2003-06-27)
VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 5 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS
10.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-1908](#), 2003-12-16, Žin., 2004, Nr. 4-29 (2004-01-07)
VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Nauja įstatymo redakcija
Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2004 m. gegužės 1 d.
11.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-2137](#), 2004-04-15, Žin., 2004, Nr. 68-2364 (2004-04-29)
VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO, PAKEISTO 2003 M. GRUODŽIO 16 D. ĮSTATYMU NR. IX-1908, 7 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2004 m. gegužės 1 d.
Įstatymo atitaisymas skelbtas: Žin., 2004, Nr. 82 (2004-05-20)
12.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [IX-2349](#), 2004-07-13, Žin., 2004, Nr. 116-4322 (2004-07-27)
VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 7 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
- 13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1080](#), 2007-04-05, Žin., 2007, Nr. 46-1715 (2007-04-26)

VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 17 STRAIPSNIO PAPILDYMO IR PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Asmenų, pretenduojančių gauti leidimą dirbti ar susipažinti su išlaptinta informacija arba atitinkamą asmens patikimumo pažymėjimą, teisės aktų nustatyta tvarka atrinktų valstybės tarnautojo, valstybės pareigūno, teisėjo ar profesinės karo tarnybos kario pareigoms, susijusioms su išlaptintos informacijos, žymimos slaptumo žyma „Konfidencialiai“ ar aukštesne, naudojimu ar jos apsauga, ar laimėjusių konkursą į tokias valstybės tarnautojo pareigas, tikrinimo procedūros, pradėtos iki šio įstatymo įsigaliojimo, baigiamos iki šio įstatymo įsigaliojimo nustatytais terminais.

14.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1403](#), 2007-12-20, Žin., 2007, Nr. 140-5762 (2007-12-29)

VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 2 IR 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2008 m. liepos 1 d.

15.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-272](#), 2009-05-21, Žin., 2009, Nr. 67-2690 (2009-06-06)

VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 24 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

16.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-649](#), 2010-01-14, Žin., 2010, Nr. 13-617 (2010-02-02)

VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 7 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2010 m. liepos 1 d.

17.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-965](#), 2010-06-30, Žin., 2010, Nr. 86-4522 (2010-07-20)

VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 11 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

18.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1237](#), 2010-12-14, Žin., 2010, Nr. 157-7971 (2010-12-31)

VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 2, 5, 7, 8, 11, 12, 16, 18, 31, 36, 37, 40, 41, 42, 43, 44 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO IR AŠTUNTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2011 m. birželio 1 d.

19.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1266](#), 2010-12-23, Žin., 2011, Nr. 2-39 (2011-01-06)

VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 45 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2011 m. vasario 1 d.

20.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2183](#), 2012-06-29, Žin., 2012, Nr. 82-4269 (2012-07-13)

VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 2, 11, 16 STRAIPSNIŲ, SEPTINTOJO SKIRSNIO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 15(1) STRAIPSNIŲ ĮSTATYMAS

21.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2295](#), 2012-10-17, Žin., 2012, Nr. 129-6469 (2012-11-08)

VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 2, 7, 16, 17 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2013-01-01.

22.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-449](#), 2013-07-02, Žin., 2013, Nr. 78-3929 (2013-07-20)
VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO 11, 16 IR 18 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

Konstitucinio Teismo nutarimai:

1.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)

2011-07-07, Žin., 2011, Nr. 84-4106 (2011-07-12)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR TARNYBOS PASLAPČIŲ ĮSTATYMO (2003 M. GRUODŽIO 16 D. REDAKCIJA) 16 STRAIPSNIO 2 DALIES 13 PUNKTO, 18 STRAIPSNIO 1 DALIES 4 PUNKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS TARNYBOS STATUTO PATVIRTINIMO ĮSTATYMU PATVIRTINTO VIDAUS TARNYBOS STATUTO 28 STRAIPSNIO (2007 M. GEGUŽĖS 15 D. REDAKCIJA) ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJAI

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1562](#), 2015-03-26, paskelbta TAR 2015-04-08, i. k. 2015-05374

Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 17 straipsnio pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2082](#), 2015-11-26, paskelbta TAR 2015-11-27, i. k. 2015-18923

Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 7 straipsnio pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2375](#), 2016-05-19, paskelbta TAR 2016-06-02, i. k. 2016-14735

Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-437](#), 2017-06-13, paskelbta TAR 2017-06-19, i. k. 2017-10253

Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 2, 13, 15, 16, 18, 19 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1013](#), 2018-01-12, paskelbta TAR 2018-01-23, i. k. 2018-01026

Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1104](#), 2018-04-19, paskelbta TAR 2018-04-27, i. k. 2018-06742

Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 7 straipsnio pakeitimo įstatymas

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1922](#), 2019-01-11, paskelbta TAR 2019-01-21, i. k. 2019-00855

Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymas

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2622](#), 2019-12-05, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20651

Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 7 straipsnio pakeitimo įstatymas

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3073](#), 2020-06-23, paskelbta TAR 2020-06-29, i. k. 2020-14348

Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 7, 17 ir 36 straipsnių pakeitimo įstatymas

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3255](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-15, i. k. 2020-15770

Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo Nr. VIII-1443 12, 15, 16, 17, 18, 19, 20 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymas